

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

"Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır"

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Ağustos 2019 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti
Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

Ertürk Yöndem, Ayhan Aydemir,

Yusuf Kanlı

Genel Sekreter

Ümit Gürtuna

Mali Sekreter

Mustafa Yoldaş

Üyeler

Güray Soysal, Ali Şimşek, Ali Oruç, Önder Yılmaz, Önder Sürenkök, Olgunay Köse ve Nursun Erel

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti
“Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın”
Çalışma Grubu Tarafından Hazırlanmıştır.

İfade ve Basın Özgürlüğü
Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Sedat Bozkurt ve Nursun Erel

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci,

Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük İçin Basın

Çalışma Grubu Koordinatörü

Yusuf Kanlı

Koordinatör Yardımcısı

Seva Ülman Erten

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Dicle Kavak, Naz Akman ve

Sultan Yavuz

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sk.)

No:35, Çankaya, Ankara

Kapak Fotoğrafi: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödüllерinin 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı **“Gazeteciler**

Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır” adlı çalışma hak kazandı.

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Niyazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muvaffak Menemencioglu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvec Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret Gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınhoğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Tokur ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres Gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 ve 1968 tarihleri arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yeniğin, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmeliği yapan Beyhan Cenççi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenççi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenççi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş Gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya Gazetesi'nde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl “Uzman Haberci” ve “Genel Müdür Danışmanı” olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruculuğunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koştulan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'ü aşkın üye sayısına ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil

toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Basın Kartları Komisyonu,
Basın İlan Kurumu

Mesleğe yeni başlayanların belirli bir süre bekledikten sonra almaya hak kazandıkları, “Sarı Basın Kartı” gazeteciler için vazgeçilmezler arasındadır. Mesleğinde dürüst olmak, kalemini satmamak, basın ahlak yasalarına uymak ve gazetecilik dışında hiçbir iş yapmamak gibi koşulları irdeleyerek süresini dolduranlara “Basın Kartı” veren komisyonunda ve Türk medyası için önemini koruyan Basın İlan Kurumunda Gazeteciler Cemiyeti on yıllardır temsil edilmekteydi.18 yıl aralıksız Basın İlan Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği sonrasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin'in Genel Kurul üyeliği halen devam etmektedir. Kasım 2018'de yayınlanan yeni Basın Kartları Yönetmeliği ile Basın Kartları Komisyonunda başkanlık görevine seçilmiş olan **Gazeteciler Cemiyeti** temsilcisinin görevi ve üyeliği ise diğer medya kuruluşları temsilcisi üyelerle birlikte sona erdirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'na bağlı oluşturulan yeni basın kartları komitesinde ise profesyonel gazetecilerin bağımsız örgütlerine yer verilmemiştir.

Türkiye Gazeteciler Federasyonu,
Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu

Cemiyetimiz uzun süren çabalar sonucu, Türkiye'deki 75 adet Gazeteciler Cemiyetini bir araya getirmiş, maddi ve manevi desteği ile Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nun kuruluşunda, en büyük pay sahibi olmuştur. Federasyonun başkanlığı Nazmi Bilgin 12 yıl aralıksız olarak yerine getirmiştir. Cemiyetimiz daha sonra kurulan Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu'nun da üyesidir. Bilgin, konfederasyonda halen Onursal Başkanlık görevini sürdürmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı

Gazeteciler Cemiyeti, 1995 yılında Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı ve anlamlı **“Haydi Türkiye Mehmetçikle El ele”** kampanyasını, ulusumuzun inanılmaz duyarlılığı ve güveni ile gerçekleştirerek 65 milyon dolar başışı **“Mehmetçik Vakfına”** devretti. Dönemin **Genelkurmay Başkanı Orgeneral İsmail Hakkı Karadağ** önderliğinde kurulan **Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı** kadirbilirlik örneği göstererek, vakif üyeliğine tek sivil kuruluş olarak cemiyetimizi davet etti. Başkan **Nazmi Bilgin** tarafından temsil ediliğimiz vakıf, gazilerimiz için **“TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi”** adlı dev eseri oluşturdu. 1999 yılında hizmete giren bu merkez Türk ulusunun şehit ve gazilerine bir **“Şükran Anıtı”**dır.

©

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleriyle ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamıyla **Gazeteciler Cemiyeti**'ne aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Ağustos 2019 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	6
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı	6
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	9
RTÜK Cezaları.....	13
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki	14
Diğer Gelişmeler	22
Olumlu Gelişmeler	35
Kısaltmalar	38

Giriş

Türkiye'nin Ağustos ayı gündeminde 31 Mart Mahalli İdareler Seçimi'yle muhalefet partilerince kazanılmış belediye başkanlıklarına kayyum atanması olasılığı ön plandaydı. Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) adaylıkları için sakınca görmediği soruşturmaları gerekçe göstererek İçişleri Bakanlığı'nın HDP'li Diyarbakır, Van ve Mardin büyükşehir belediye başkanlarını görevden alması "seçmen iradesi" boyutuyla tartışıldı. Hükümet ise "terör" nedeniyle görevden alma kararını savunurken, bu gelişme pek çok kentte protesto edildi. Protesto gösterilerini takip etmeyi amaçlayan gazetecilere yönelik gözaltı kararları alındı.

Ağustos ayında Basın İlan Kurumu'nun (BİK) 36 kişilik Genel Kurul yapısında 12 kişilik Hükümet Grubu'na yeni isimler atandı. Bu isimler arasında uluslararası medya kuruluşlarında görev alan gazetecileri hedef gösterdiği için eleştirilen Siyaset Ekonomi Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) direktörü ile raportörünün yer alması tepkilere yol açtı. Erdoğan, 12 üyeyi ataması öncesinde, BİK Genel Müdürlüğü'ne de Cumhurbaşkanlığı Güvenlik Kurulu üyesi ve SETA Koordinatörü Burhanettin Duran'ın kardeşi Rıdvan Duran'ı getirmişti.

Medya kuruluşları ve gazetecileri hedef alan yargılamalara ise Ağustos ayı boyunca yenileri eklendi. *Twitter*'da bir dönem ülke siyasetiyle ilgili kulis bilgisi paylaştığı iddiasıyla rekor düzeyde takipçisi olan ve FETÖ'nün yönlendirdiği iddia edilen "Fuat Avni" hesabına ait paylaşımları haberleştirdikleri gerekçesiyle *Diken* ve *T24* haber platformları hakkında "örgüte üye olmamakla birlikte örgüte yardım etmek" suçundan soruşturma başlatıldı. Aynı paylaşımlar nedeniyle *BirGün* yöneticilerine de dava açıldı. Bu arada *Cumhuriyet* davası kapsamında cezaevindeki gazetecilerin serbest bırakılmaları için meslek örgütlerince çağrı yapıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hayata geçirileceğini söylediği Yargı Reformu Strateji Belgesi kapsamında gazetecilere yönelik tutuksuz yargılama yapılması beklentisi dile getirildi. Ağustos'ta gazetecileri hedef alan şiddet olayları devam ederken, Mersin'in Tarsus ilçesinde internet haber sitesi *Gazetem Barış*'ın sahibi Sami Harunlar ile Balıkesir'de kısa süre önce kapanan *Yenigün Gazetesi*'nin sahibi Levent Uysal silahlı saldırıya uğradılar.

Uzunca bir süredir azalma eğilimindeki hapisteki gazeteci sayısında Ağustos ayında yeniden artış gözlemlendi. Temmuz ayı sonunda hapisteki gazeteci sayısı 59'u hükümlü ve 75'i gözaltında veya tutuklu olmak üzere toplam 134'e gerilemişti. Ağustos ayında 15 gazeteci daha gözaltına alındı, bir gazeteci mahkum oldu, beş medya mensubu hakkında dava açıldı. Böylece hapisteki medya mensubu sayısı 60'ı hükümlü ve 89'u gözaltında veya tutuklu olmak üzere 149'a ulaştı. Baskılar ve saldırılar nedeniyle bir gazeteci mesleği bıraktığını açıklarken, 25 gazeteci işten çıkartıldı. Özgürlük için Basın ekibince açık kaynaklardan yapılan derlemelere göre, Ağustos ayında görülen 37 sansürle birlikte ilk sekiz aydaki sansür veya habere müdahale sayısı 235'e ulaştı. Yine aynı dönemde hakkında yasal işlem yapılan gazeteci sayısı da 164 oldu. Sulh ceza hakimliklerince 944 haber sitesi ve *Twitter* paylaşımına erişim engeli getirildi.

Demirören Medya Grubu'nda yeniden yapılanma gerekçesiyle işten çıkarmalar sürdü ve üst düzey yönetimde *A Haber* kökenli isimlere yer vermeye başlandı. *Hürriyet* Dijital İçerik Direktörü Bülent Ayanoğlu, *CNN Türk* Haber Koordinatörü İrfan Sapmaz ve *DHA*'da editör Orhan Sencer işten çıkarıldı. *CNN Türk* Genel Yayın Yönetmenliği'ne *A Haber* Haber Müdürlüğü görevindeki Murat Yancı getirildi. *A Haber* İstihbarat Şefi iken *CNN Türk* Haber Koordinatörlüğü'ne atanan Kubilay Gülbek ise *DHA* Genel Müdürü yapıldı.

Bu arada *Türk Medya Grubu*'nda küçülme kararı alınması dikkat çekti. Grup bünyesindeki *Akşam* ve *24 TV*'nin Ankara bürolarında da çalışan sayısı azaltıldı.

Son dönemde maddi sıkıntılar yaşayan ekonomi gazetesi *Dünya*'nın, eski Genel Yayın Yönetmeni Hakan Güldağ'a satıldığı açıklandı.

İfade özgürlüğü bağlamında siyasetteki kayyum tartışması sürerken ülke genelinde protesto gösterilerine yasaklamalar getirilmesi uluslararası alanda tepkiyle karşılandı. Anayasa Mahkemesi'nin (AYM) Barış için Akademisyenler bildirisini imzacısı bazı isimler için aldığı hak ihlali kararı doğrultusunda yerel mahkemelerce hapis cezaları kararlarında düzeltme yapılması

beklentisi de gündemdeydi. Ancak henüz mahkemelerce AYM'nin kararına uyum gösterilmemesi insan hakları örgütlerince eleştirildi.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

1 Ağustos 2019

• İnternet haber siteleri *T24* ve *Diken*'e, "Fuat Avni" isimli *Twitter* hesabına ait paylaşımları haberleştirdikleri gerekçesiyle "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüte yardım etmek" suçundan soruşturma başlatıldı. Mart 2014 – Nisan 2016 döneminde, söz konusu *Twitter* hesabınca paylaşılan mesajları haberleştirdikleri gerekçesiyle başlatılan soruşturmada, *T24* ve *Diken* çalışanları İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele (TEM) Şubesi tarafından ifadeye çağrıldı. *Diken.com.tr* Hukuk Müşaviri Prof. Dr. Yaman Akdeniz, "Yapıldığı dönem yargıya intikal etmemiş haberlerle ilgili dört-beş sene sonra soruşturma açılması, Türkiye'ye özgü bir durum. Haberlerin hiçbiri, talimatla yapılmış ya da örgütsel bağlarla yapılmış haberler değil. Fuat Avni *tweet*lerini her türlü basın organı haber yaptı. O dönemde haber niteliği vardı. Bugün ortaya çıkıp tekrar *tweet* atmasının yine haber değeri olur. Bu haberlerin yapılmış olması, bir terör örgütünün propagandasını yapmak veya örgütsel ilişki anlamına gelmiyor. Onun için derhal kapatılması gereken bir soruşturma bu" dedi.¹

2 Ağustos 2019

• *Anadolu Ajansı*'nın (AA) 12 yıllık foto muhabiri Ensar Özdemir'i sosyal medya paylaşımları arasında yer alan "Gençler sevişin" duvar yazısından dolayı işten çıkardığı iddia edildi. Özdemir, "istihbari bilgi" gerekçe gösterilerek işten çıkarılmış, sözleşmesi 667 sayılı KHK'ye dayandırarak 18 Mart 2018'de feshedilmişti. Özdemir'in kendi çektiği ve AA'da yayımlanan fotoğraflar üzerinden suçlanan Özdemir'e tazminatı da verilmedi. Özdemir, AA muhabiri H.Ö. tarafından kurum yöneticisi Z.K.'ya şikayet edildi. Z.K. ise Özdemir'in sosyal medya hesaplarını inceleyerek paylaştığı fotoğrafları da içeren bir dosya hazırladı. Söz konusu fotoğraflardan birinde "Gençler sevişin" şeklinde bir duvar yazısı bulunduğu ve diğer fotoğraflarda ise Nevroz kutlaması alanındaki yurttaşlar olduğu belirtiliyor. Bu fotoğraflarla "PKK, PYD propagandası" yapıldığı ileri sürülüyor.²

• *KRT TV* ve *ANKA Haber Ajansı* yöneticisi Adnan Bulut, *Twitter* aracılığıyla basın kartının iptal edildiğini duyurdu. Bulut, "Basın kartımın iptal edildiğini İletişim Başkanlığı tarafından tebliğ edildi. İade etmem istendi. İstanbulkart da mesaj göndererek, kartımın geçersiz olduğunu tebliğ etti. 32 yıllık gazeteciyim. Gazetecilik faaliyeti dolayısıyla mahkum olduğum tek dava yok" mesajını paylaştı.³

7 Ağustos 2019

• İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, *Cumhuriyet*'in yargı muhabiri Seyhan Avşar'ın "Sözcü Savcısı Sabıkalı Çıktı" haberi nedeniyle üç yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanmasını öngören iddianameyi kabul etti. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosu'nca Avşar hakkında hazırlanan iddianamede "hakaret" ve "terörle mücadelede görev almış kamu görevlisini hedef gösterme" suçlarından yargılanması gerektiği kaydedildi.⁴ Avşar, 5 Mart 2019'da yayımlanan haberde, *Sözcü* davasındaki ilk iddianameyi

¹ <https://www.birgun.net/haber/t24-ve-diken-e-fuat-avni-sorusturmasi-263707>

² <https://www.birgun.net/haber/aa-muhabiri-gencler-sevisin-fotografini-paylastigi-icin-isten-cikarilmis-263824>

³ <https://odatv.com/32-yillik-gazeteciye-ayip-02081927.html>

⁴ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1522522/Muhabirimize_dava.html

hazırlayan Cumhuriyet Savcısı Asım Ekren'in "Çocuğun nitelikli cinsel istismarı" dosyasında adları geçenlerin haksız menfaat temin etmeye çalışması gerekçesi ile 10 ay hapis cezasına ve para cezasına çarptırıldığını yazmıştı.⁵

8 Ağustos 2019

• *Pir Haber Ajansı (PIRHA)* çalışanı Cebrail Arslan, Ankara'da evine yapılan polis operasyonu ile gözaltına alındı. Arslan'ın yanı sıra önceki dönem Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu üyesi Dr. Onur Naci Karahancı ve Halkların Demokratik Kongresi'nden (HDK) Feryal Yazıcı da gözaltına alındı.⁶

11 Ağustos 2019

• Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, eski İçişleri Bakanı Efkân Ala ile ilgili "Boşaltmadığı konuta tam 2.5 milyon liraya dekorasyon yaptırdı" şeklinde haber yapan *Sözcü*'nün tekzip metnini mahkeme kararına uygun olarak yayınlamadığı gerekçesiyle, Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından verilen ilan kesme cezasını hukuka uygun buldu. Yargıtay, olayın basın özgürlüğü olduğuna hükmeden yerel mahkeme kararını kaldırdı. Ala'nın başvurusu üzerine 3 Ağustos 2015'te yayınlanan haber hakkında Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği, gazetede cevap ve düzeltme metni yayımlanmasına hükmetmişti. Ancak sonrasında BİK, metnin gazetede mahkeme kararında belirtilen şekilde yayımlanmaması gerekçesiyle resmi ilan ve reklamların iki gün süre ile kesilmesine karar vermişti. Buna *Sözcü*'nün itirazı üzerine Küçükçekmece 4. Asliye Hukuk Mahkemesi ise, davaya konu haberin basın özgürlüğü kapsamında kaldığı, eleştiri niteliği taşıdığı, hakaret kastı olmadığı gerekçesiyle BİK'in ilan kesme cezasının kaldırılmasına hükmetmişti.⁷

14 Ağustos 2019

• *Mezopotamya Ajansı* Mersin muhabiri Ergin Çağlar Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen bir soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Çağlar'ın "terör örgütü üyesi olmak" iddiasıyla soruşturulduğu belirtildi.⁸

16 Ağustos 2019

• Ethem Sancak'ın sahibi olduğu *Türk Medya Grubu*'na bağlı 24 TV'de gece editörü Muhammet Özcan, gece moderatörü Serkan Bayan ve şef yönetmen Murat Karahan'ın işten çıkarıldığı öne sürüldü. Bu medya grubundaki krizin İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden her ay reklam geliri adı altında aldığı 10 milyon liralık bütçenin kesilmesinin ardından gerçekleştiği iddia edildi.⁹

20 Ağustos 2019

• İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği, *SoL Haber*'in Türkiye Gençlik Vakfı (TÜRGEV) Yüksek İstişare Kurulu ve Okçular Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi Bilal Erdoğan'ın Kartal İmam Hatip Lisesi'nden arkadaşına 308 milyon lira tutarında 63 ihale vermesiyle ilgili habere erişim engeli getirdi. *SoL Haber*, kendilerine erişim engeline ilişkin bilgilendirmenin ise Bilal Erdoğan'a "online itibar konusunda hizmet" verdiğini söyleyen Clean Sheet isimli şirketi tarafından yapıldığını duyurdu. Şirketten gönderilen mailde, "Clean Sheet olarak Erdoğan'a online itibar konusunda hizmet vermekteyiz. Yöneticisi olduğunuz internet sitesinin <http://haber.sol.org.tr/turkiye/ibbden-bilal-erdoganin-arkadasina-adrese...>

10

⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1279508/Sozcu_savcisi_sabicali_cikti.html

⁶ <https://gazetekarınca.com/2019/08/gazeteci-cebrail-arslan-gozaltina-alindi/>

⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1528989/Gazeteler_aleyhinde_karar.html

⁸ <https://www.evrensel.net/haber/384862/gazeteci-ergin-caglar-gittigi-adliyede-gozaltina-alindi>

⁹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1535937/iktidara_yakin_medyada_isten_cikarmalar_basladi_istanbul_seciminin_kaybedilmesiyle_mi_ilgili.html

¹⁰ <http://haber.sol.org.tr/turkiye/ibbden-bilal-erdoganin-arkadasina-adrese-teslim-ihaleler-264326>

sayfasında yayınlamakta olan içerik doğru bilgi içermemektedir. Yeniçağ internet sitesinden alıntı yaptığınız içerik yayından kaldırılmış olup konuyla ilgili alınmış mahkeme kararlarını ekte inceleyebilirsiniz” denildi.¹¹

• *Evrensel* yazarlarından Ayşegül Tözeren, İstanbul’da düzenlenen terör operasyonunda gözaltına alındı.¹²

21 Ağustos 2019

• *Yeniçağ*’ın Ankara Temsilcisi Ahmet Takan, *Twitter* aracılığıyla gazeteden ayrıldığını duyurdu. Takan, “Türkiye’de gazeteci olmak da kalmak da zor iştir. Bugüne kadar sadece inandığım değerler uğruna gazetecilik yaptım. ‘Kurumun bekası’ için aranızdan ayrılıyorum” mesajını paylaştı.¹³

22 Ağustos 2019

• Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’nca aralarında *Evrensel*, *Yeni Asya*, kapatılan *Dünya TV* ile *Yaşam TV*’nin bulunduğu bazı gazete ve televizyonların çalışanlarına basın kartı verilmemesi için “ambargo listesi” hazırlandığı iddia edildi. *Evrensel*, adını açıklamayan bir yetkiliye dayandırarak, aynı listede sendikalar, dernekler, cemiyetler şeklinde başlıkların bulunduğunu yazdı. Bir başka yetkilinin ise basın kartı almaya hak kazanan ancak komisyon tarafından halen karara bağlanmadığı bilgisi verilmiş henüz kesinleşmemiş başvurular için “çoktan karar alındığını” söylediği öne sürüldü.¹⁴

23 Ağustos 2019

• Mersin’in Tarsus ilçesinde internet haber sitesi *Gazetem Barış*’ın sahibi Sami Harunlar, evinin önünde silahlı saldırıya uğradı. Hastaneye kaldırılan Harunlar’ın sağlık durumunun iyi olduğu, saldırganların yakalanması için çalışma başlatıldığı öğrenildi.¹⁵

• İstanbul’daki polis operasyonunda aralarında *Özgürlükçü Gelecek* muhabiri Taylan Öztaş ile *Etkin Haber Ajansı (ETHA)* muhabiri Tunahan Turhan’ın bulunduğu sekiz kişi gözaltına alındı. Gazetecilerin Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir belediyelerine kayyum atanmasını protesto etmek amacıyla 20 Ağustos’ta Kadıköy’de düzenlenen eylemi takip ettikleri gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Gazeteciler, ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı.¹⁶

24 Ağustos 2019

• İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteci Meryem Yıldırım’a *Twitter*’dan paylaştığı iki mesaj için “terör örgütü propagandası yaptığı” gerekçesiyle iki yıl dört ay üç gün hapis cezası verdi.¹⁷

26 Ağustos 2019

• *Türk Medya Grubu* bünyesindeki *Akşam*’ın Ankara bürosunda görevli Haber Müdürü Ersin Bal, ekonomi ve enerji muhabiri Miray Çimen, sağlık muhabiri Doruk Çakar, foto muhabiri Murat Öztekin ve idari kadrodan iki kişinin görevine son verildi.¹⁸

27 Ağustos 2019

¹¹ <http://haber.sol.org.tr/turkiye/bilal-erdogan-online-itibar-koruma-sirketi-tuttu-haberimize-erisim-yasagi-duyurusu-sirketten>

¹² <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/edebiyatci-aysegul-tozeren-gozaltina-alindi-5290400/>

¹³ https://twitter.com/ahmethtakan/status/1164082542301065216?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1164082542301065216&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.birgun.net%2Fhaber%2Fyenicag-gazetesi-nde-ust-duzey-ayrili%C3%97-265683

¹⁴ <https://www.evrensel.net/haber/385309/cumhurbaskanliginda-ambargo-listesi-evrensel-de-listede>

¹⁵ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/tarsusta-gazeteciye-silahl%C4%B1-saldiri-41310153>

¹⁶ <https://expressioninterrupted.com/tr/istanbulda-iki-gazeteci-gozaltina-alindi/>

¹⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1547032/Gazeteciye_mesaj_basina_bir_yil_iki_ay_hapis_cezasi.html

¹⁸ <https://www.birgun.net/haber/aksam-gazetesi-6-kisiyi-isten-cikardi-266276>

- *Türk Medya Grubu* bünyesindeki *24 TV*'nin Ankara bürosundaki canlı yayın ekibinden yedi kişinin iş akdi fesh edildi. Fahri Aydoğdu, Hüseyin Doğan, Neşet Turgay, Hasan Ayaz, Hasan Uslu, Kamil Ongun, Onur Yasa'nın işine son verildi. Ayrıca Star'ın parlamento muhabiri Şerife Güzel ve Ankara Eki Haber Koordinatörü Talat Doymuş da işten çıkartıldı.¹⁹

- *TRT Spor* yorumcusu Ferudun Niğdelioğlu kanaldaki programına son verildiğini duyurdu. Niğdelioğlu, *Twitter*'dan "Bugün beni spor daire başkanı aradı. Programın yayından kaldırıldığını bildirdi. Yayıncı kuruluş maç özetlerini iki katına çıkardığı için beş altı programı yayından kaldırdıklarını ilettiler" mesajını paylaştı. Niğdelioğlu'nun program sırasında Galatasaray'ın 22'inci şampiyonluğuyla ilgili "Galatasaray'ın her şeyi şaibeli" sözleri spor camiasında tepkilere neden olmuştu.²⁰

29 Ağustos 2019

- *Türk Medya Grubu*'nun, *Akşam*'a bağlı her cuma günü yayımlanan *Akşam Life* ekinin kapatılmasına karar verdiği öne sürüldü. Ayrıca *Güneş*'in de önümüzdeki ay dijitalle geçeceği ve bu nedenle işten çıkarmalar olacağı iddia edildi.²¹

- Balıkesir'de kısa süre önce kapanan Yenigün Gazetesi'nin sahibi olan Levent Uysal'a silahlı saldırı düzenlendi. Saldırıda yaralanan Uysal, hastanede tedavi altına alındı. Uysal, saldırı ile ilgili olarak "Bu bir namus davası değil, bu miras kavgası değil. Yazdıklarımızdan ötürü böyle bir saldırıya uğradığımı düşünüyorum" dedi.²²

30 Ağustos 2019

- *DHA* Genel Müdürü Kubilay Gülbek, ajansta 16 yıl editörlük görevinden sonra son bir yıldır Kurumsal İletişim ve Planlama Müdürü olarak görevini sürdüren Orhan Sencer'i işten çıkardı. Sencer'in yanı sıra Bursa Büro Şefi Osman Şişko, Pazarlama Yönetmeni İpek Günenme, Pazarlama Uzmanı Hilal Özbağ, Muhasebe Uzmanı Öykü Sena Fedakar ve Planlama Editörü Merda Zorlu'nun da iş akdi fesh edildi.²³

- Gazeteci Yağız Şenkal, *DHA* muhabiri Ümit Uzun'un İstanbul'daki bir trafik kazasında "olay yerini bozduğu" gerekçesiyle ters kelepçe ile gözaltına alınmasına yönelik video paylaştı. Videoda, Uzun'un cebinden cüzdanını zorla aldığı görülen polis tarafından "Sen daha neler olur görürsün. Kime Artistlik yapıyorsun" şeklinde tehdit edildiği görülüyor. Uzun daha sonra serbest bırakıldı.²⁴

- İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi, *BirGün*'ün yöneticilerine 2014-2016 yılları arasında "Fuat Avni" mahlasıyla kullanılan *Twitter* hesabından yapılan paylaşımları haberleşmelerini gerekçe gösterilerek "FETÖ'ye üye olmadan yardım etmek" suçlamasıyla dava açtı.²⁵

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

1 Ağustos 2019

- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyeleri, toplu-iş sözleşmesi görüşmeleri nedeniyle Çalışma ve Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı önünde eylem yapmaya hazırlandıkları sırada gözaltına alındı. KESK üyeleri, 2020-2021 yıllarını kapsayan toplu

¹⁹ <https://www.medyaradar.com/gunler-sonra-ilk-tebessum-haluk-levent-emine-bulutun-kiziyla-gorustu-haberi-2013057>

²⁰ <https://odatv.com/sonlandirildi-26081925.html>

²¹ <https://t24.com.tr/haber/turk-medya-da-isten-cikartmalarin-ardindan-gazete-kapatma-karari,837064>

²² <https://www.tv100.com/balikesirde-levent-uysala-silahl-saldiri-haber-467190>

²³ <https://www.medyaradar.com/demiroren-haber-ajansinda-tenkissat-depremi-6-isimle-yollar-ayrildi-medyaradarozel-haberi-2013269>

²⁴ <https://www.independentturkish.com/node/65836/medya/dha-muhabiri-ters-kelep%C3%A7e-ile-g%C3%B6zalt%C4%B1na-al%C4%B1nd%C4%B1>

²⁵ <https://www.t24.com.tr/haber/bir-gun-e-fuat-avni-davasi,837259>

sözleşme talepleri için Van, Edirne, Muğla ve Artvin'den Ankara'ya gitmişti. Çankaya Eser Parkı'nda buluşan KESK üyeleri, Çalışma ve Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı önüne yürümek istemişti. Polisin, kitleye biber gazlı müdahalesi sırasında aralarında KESK MYK Üyesi İlhan Yiğit, *Haber Sen* Genel Sekreteri Burak Ustaoglu, SES Kadın Sekreteri Selma Atabey, Tarım Orkan-Sen Başkanı Hamit Kurt'un da olduğu üyeler gözaltına alındı. Bu kişiler daha sonra serbest bırakıldı. Gözüne biber gazı sıkıldığı kaydedilen Tüm Bel-Sen Genel Başkanı Erdal Bozkurt hastaneye kaldırıldı.²⁶

6 Ağustos 2019

- Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği, internet haber sitesi *Bianet*'in 200 bini aşkın yazı ve haberden oluşan tüm içeriğine engelleme kararı aldı. Ancak hakimlik, *Bianet*'in hangi haberiyle ilgili erişimin engellendiğini belirtmedi. Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği, Jandarma Genel Komutanlığı'nın 16 Temmuz tarihli yazısı ile aynı gün 136 adresin erişiminin engellenmesine karar verdi. Söz konusu URL adresleri arasında *Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, Pinterest*'teki bazı hesaplar yanı sıra haber portalları da yer alıyor. *Bianet*'in avukatı Meriç Eyüboğlu, karara itiraz ettiklerini belirterek, mahkemeye yapılan başvuruda somut bir bilgiye ulaşamadığını ancak 16 Temmuz'da karar alındığı yani Gezi Davası duruşmasından iki gün öncesine ait olduğunu söyledi. Eyüboğlu, "Binlerce haberin yer aldığı bir haber portalı, Jandarma Genel Komutanlığı'nın başvurusu üzerine başkaca hiçbir araştırmaya gerek kalmadan kapatılıyor. Bu kararı verenler gerekçe dahi belirtmiyor. Bu durum en hafif ifadesiyle hukuk skandalı... Keza bu karar ifade özgürlüğüne, basın özgürlüğüne yönelik büyük bir saldırı, büyük bir müdahale... Hukuk garabeti" dedi.²⁷

7 Ağustos 2019

- Ankara 8. Sulh Ceza Mahkemesi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un talebi üzerine Altun ve eşinin çifte maaş aldıklarına yönelik *Twitter* aracılığıyla yapılan paylaşımlara erişim engeli getirdi.²⁸

8 Ağustos 2019

- İstanbul 6. Sulh Ceza Hakimliği, İstanbul – Ankara Medipol Üniversitesi'nin başvurusu üzerine Atatürk Orman Çiftliği ile TCDD Müze Binası'nın söz konusu üniversiteye tahsis edilmesine ilişkin 564 habere erişim engeli getirdi. Mahkeme, *T24, Sözcü, SoL Haber, BirGün, Halk TV* gibi çok sayıda haber sitesi, CHP'nin internet sitesi ile *Ekşi Sözlük*'teki sayfaları yasakladı.²⁹ Söz konusu haberlerde Medipol Üniversitesi'ne hazine arazisi tahsisi ve üniversiteye bağlı hastaneye Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın genelgesi ile "ileri düzey hastane" statüsü verilmesi konusu işlenmişti.³⁰

12 Ağustos 2019

- Van'da 21 Kasım 2016'dan bu yana yaklaşık bin gündür devam eden eylem ve etkinlik yasakları Valilik tarafından 15 gün süreyle yeniden uzatıldı.³¹ Valilikten yapılan açıklamada, yasağın uzatılmasına "can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek, şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi" gibi gerekçeler gösterildi.³²

16 Ağustos 2019

²⁶ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1515159/Polisin_mudahalesiyle_gozaltina_alinan_KESK_liler_serbest.html

²⁷ http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/211382-bianet-in-tum-icerigine-engelleme-karari?bia_source=rss

²⁸ <http://haber.sol.org.tr/turkiye/fahrettin-altun-ve-esinin-maasiyla-ilgili-paylasimlara-erisim-engeli-268140>

²⁹ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201908081039884195-medipol-universitesine-arazi-tahsisi-ile-ilgili-haberlere-erisim-engeli/>

³⁰ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/bakana-kiyak-hastane-sahiplerini-kizdirdi-244697h.htm>

³¹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1536519/Van_da_bitmeyen_yasak_yine_uzadi.html

³² <http://www.van.gov.tr/12082019-tarihli-yasaklama-karari>

• Hakkari Valiliği, kent merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgelerinde 30 gün süreyle her türlü gösteri, yürüyüş, miting, toplantı, çadır kurma, oturma eylemleri gibi etkinliklerin yasaklandığını duyurdu.³³

17 Ağustos 2019

• Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın talebi üzerine kendisini "mehdi" ve "resul" ilan eden İskender Evrenesoğlu'na ait beş internet sitesine erişim engeli getirilmesine karar verdi. Evrenesoğlu'na ait olduğu belirlenen Kur'an-ı Kerim meali ve tefsir yayını yapan internet sitelerinin, Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulunca yapılan inceleme sonunda "İslam dininin temel nitelikleri açısından sakıncalı olduğunun" tespit edildiği belirtildi.³⁴

18 Ağustos 2019

• Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde, yol kontrolü yapan jandarmaya direnip, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakarete bulunduğu iddia edilen muhtar Mustafa U. ile yanındaki arkadaşı Süleyman Y. tutuklandı. Adliyeye sevk edilen şüphelilerden muhtar Mustafa U. "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ve "Görevi yaptırmamak için direnme" suçlamalarından, Süleyman Y. ise "Görevi yaptırmamak için direnme" suçlamasından tutuklandı.³⁵

19 Ağustos 2019

• Mardin'de eylem ve etkinlikler 30 gün süreyle yasaklandı.³⁶

• Diyarbakır, Mardin ve Van büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanması nedeniyle İstanbul Taksim Meydanı'nda basın açıklaması yapmak isteyen HDP'lilere polis izin vermedi. Altı kişiyi gözaltına aldı.³⁷ Ankara'da da Sakarya Caddesi'nde toplanan gruba polis müdahalesinde yedi kişi gözaltına alındı. Diyarbakır genelinde protestolarda 134 kişi gözaltına alındı.³⁸

20 Ağustos 2019

• İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın "ileri düzey hastane" ilan ettiği Medipol Üniversitesi'nin talebiyle, erişim engeli kararı alınması haberlerine erişim engeli uyguladı. Kararda, 168 link işaret edilerek ve Medipol Üniversitesi'nin başvurusu anımsatılarak "19/08/2019 tarihli dilekçesinde özetle; bildirilen URL uzantılarında yer alan haber ve ifadelerde müvekkil kuruma hibe edilmeyen, sadece tahsis edilen binaların 'verildi' yüklemi ile haberleştirilerek, kurumun karalandığı, kuruma hakaret ve iftira edildiği, bu şekilde müvekkilinin kişilik haklarını ihlal ettiğinden bahisle bildirilen URL adreslerine erişimin engellenmesine karar verilmesi talebi" yerinde görüldü. Prof. Dr. Yaman Akdeniz ise karara ilişkin "Sulh Ceza Hakimleri'nin artık erişimin engellenmesi ile ilgili haberlere dahi tahammülü kalmadı. Medipol Üniversitesi tarafından alınan bir kararla birlikte 560'dan fazla habere birden erişimin engellenmesi ile ilgili haber yapılmasında kamu yararı olmakla birlikte, bu tip haberlerin erişime engellenmesi de ifade ve basın özgürlüğünün ağır ihlaline sebep vermektedir" dedi.³⁹

• Muş'ta, her türlü toplumsal etkinlik 21 Ağustos - 4 Eylül döneminde 15 gün süreyle yasaklandı.⁴⁰

³³ <http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/hakkari/hakkaride-gosteri-ve-yuruyuslere-30-gunluk-yas-41303646>

³⁴ <https://www.haber3.com/guncel/kendisini-peygamber-ilan-eden-isme-erisim-engeli-haberi-5034988>

³⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1538263/Cumhurbaskani_na_hakaret_ettigi_iddia_edilen_muhtar_tutuklandi.html

³⁶ <http://www.mardin.gov.tr/19082019-basin-duyurusu>

³⁷ <https://twitter.com/HDPistanbul/status/1163442330864685060>

³⁸ <https://www.dw.com/tr/kayyum-protestolar%C4%B1na-polis-m%C3%BCdahalesi/a-50084238>

³⁹ <https://t24.com.tr/haber/memur-sen-eyleme-gitti-ankara-da-memurlar-is-birakti,835726>

⁴⁰ <http://www.mus.gov.tr/toplantı-ve-gosteri-yuruyuslerinin-yasaklanması45>

• Adana’da, Diyarbakır, Mardin ve Van büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanmasına karşı yapılması planlanan eylemler yasaklandı. Adana Valiliği, 15 gün süreyle kent genelinde tüm etkinlikleri yasakladı.⁴¹

21 Ağustos 2019

• İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, Şarkıcı Ferhat Tunç’a sosyal medya hesapları üzerinden “terör örgütü propagandası” yaptığı iddiasıyla yakalama kararı çıkarttı. Hakkında “örgüt propagandası yaptığı” iddiasıyla dava açılan Tunç’un ifade vermeye gelmemesi gerekçe gösterildi. Tunç, yakalama kararına, “Hakkımda yeni bir davayla birlikte yakalama kararı çıkarıldığını öğreniyorum. Üstelik soruşturma aşaması tamamlanmadan nasıl oluyor da davaya dönüşmüş, anlamış değilim. Hukuk adına utançla karşılanacak bir durum. *Twitter* hesabımdan dava üstüne dava üretmeye devam ediyorlar. Afrin Operasyonu’na işgal demişim. Yüz binlerce insanı evinden, toprağından söküp atmak ve yerine IŞİD bozuntusu yapıları yerleştirmek işgal değil de nedir?” sözleriyle tepki gösterdi.⁴²

22 Ağustos 2019

• Muğla’nın Yatağan ilçesinde iki ÖDP’li evlerine düzenlenen operasyonla gözaltına alındı. Sosyal medya paylaşımlarının gerekçe gösterildiği kişilerin, Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve İbrahim Kaypakkaya’nın fotoğraflarını paylaştıkları ve bunun “terör örgütü propagandası” sayıldığı belirtildi. ÖDP Muğla İl örgütü, gözaltılara ilişkin “Bu ülkede eşitsizliğe, sömürüye ve emperyalizme karşı bağımsızlık mücadelesi yürüten devrimcilerin fotoğraflarını paylaşılmasının suç kategorisine dahil edilmesi ve buradan örgüt çıkarılmaya çalışılması ülkeyi yönetenlerin korkusundan başka bir şey olamaz. Saray rejimi kendisine muhalif olan herkesi suçlu gösterip terörize ederek gözaltına almakla yönetememe krizini aşamayacaktır. Ülkeyi yönetenlere sesleniyoruz, toplumu korkutarak, terörize ederek yönetemezsiniz. Yönetememe krizinizi de bu tür gözaltıların arkasına gizleyemezsiniz” açıklaması yaptı.⁴³

• Ankara’nın Mamak ilçesinde, İçişleri Bakanlığı’nca Diyarbakır, Van ve Mardin büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanmasını protesto etmek isteyen HDP’lilere polis müdahalesinde 17 kişi gözaltına alındı. Söz konusu kişiler daha sonra serbest bırakıldı.⁴⁴

• Gaziantep Valiliği, 30 gün süreyle açık alanlardaki basın açıklaması, yürüyüş ve gösterileri yasakladı. Valilikten yapılan açıklamada, yasak kararının, “genel asayiş ve kamu düzeninin korunması” amacıyla alındığı belirtildi. Valilik son olarak 23 Mayıs’ta 15 günlük yasak getirmişti.⁴⁵

23 Ağustos 2019

• Gümüşhane Valiliği, “gelenek, görenek, örf ve adet adı altında yapılan ve toplumun genel ahlakına, kamu düzenine aykırı, şiddet, istismar ya da kötü tutum ve davranış içeren eylemlere müsaade edilmeyeceğini” bildirdi. Duyuruda, “Bu emrin uygulanmasına, yerine getirilmesine aykırı davranan, tatbik ve icrasına muhalefet eden, zorluk çıkaran kişilere, idari emir ve işlemlere aykırılıktan, fiil ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 32. ve 33. maddesi ve diğer hükümleri gereği yasal işlem yapılacaktır” denildi.⁴⁶

24 Ağustos 2019

⁴¹ <http://www.adana.gov.tr/yuruyus-basin-aciklamasi-acik-grevi-oturma-eylemi-bildiri-dagitma-gibi-her-turlu-eylem-ve-etkinlikler-ile-ilgili-basin-aciklamasi>

⁴² <https://www.birgun.net/haber/ferhat-tunc-hakkinda-yakalama-karari-cikarildi-265738>

⁴³ <https://www.birgun.net/haber/yatagan-da-odp-lilere-ev-baskiniyla-sosyal-medya-gozaltisi-265871>

⁴⁴ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1545486/Ankara_da_polis_mudahalesi__17_gozalti.html

⁴⁵ <http://www.gaziantep.gov.tr/basin-aciklamasi-2019-31>

⁴⁶ http://www.gumushane.gov.tr/kurumlar/gumushane.gov.tr/Mevzuat/2019_2.pdf

- İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde Kadınlar Birlikte Güçlü Platformu'nun çağrısıyla Diyarbakır, Van, Mardin Büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanmasına karşı düzenlenen protestoya polis müdahalesinde 23 kadın gözaltına alındı. Polis tarafından kendilerine açıklama için gösterilmiş iskele alanında basın açıklaması yaptıkları sırada gözaltına alınan kadınlar daha sonra serbest bırakıldı.⁴⁷

- CHP'nin eski Tunceli Milletvekili ve *BirGün* yazarı Hüseyin Aygün, *Turkuaz Medya Grubu* bünyesindeki *D&R* kitapçevlerinden "Hatır" adlı kitabının satışına son verildiğini ve raflardaki nüshalarının toplatıldığını duyurdu. Aygün, "D&R, benim 'Hatır'ı toplatmış. D&R mağazalarındaki 114 adet kitabım depoya kaldırmış. *Demirören Medya Grubu*'na geçtikten sonra D&R içinde, Saray'a bağlı bir Sansür Kurulu oluşturulmuş. 'Sakıncalı isimler', 'sakıncalı kitaplar' depoya kaldırılıyor. Bu yasaktan yalnızca onur duyuyorum" açıklamasında bulundu.⁴⁸

26 Ağustos 2019

- Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği, *Ekşi Sözlük*'teki "18 Temmuz 2019 Bayındır Hastanesi rezaleti" başlığına erişim engeli getirdi. Söz konusu başlığa tıklanırken, "Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin Hüseyin Borman'ın talebi üzerine verdiği 21.08.2019 tarih ve 2019/6005 D. iş sayılı kararı uyarınca bu başlıkta yer alan içeriklere erişimin engellenmesine karar verilmiştir" ifadesinin görüldüğü kaydedildi.⁴⁹

- İçişleri Bakanlığı'nca HDP'li Diyarbakır, Mardin ve Van büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanması sonrası Şırnak⁵⁰ ve Van'da yapılması planlanan eylem ve etkinlikler 15 gün süreyle yasaklandı.⁵¹

- ÖDP üyesi 36 kişi hakkında 1972'de öldürülen Ulaş Bardakçı'yı mezarında andığı için soruşturma başlatıldı. ÖDP'liler "terör propagandası yapmak" ile suçlanıyor. Partiden yapılan açıklamada, "Açıklamaya dahi gerek duyulmayacak kadar aleni gerçek şudur ki, Bardakçı ve geçmişte kaybettiğimiz devrimcileri anmak asla suç olamaz, suç sayılamaz, terörle anılamaz. 36 arkadaşımıza yönelik bu soruşturma saçmalığının davaya dönüştürülmeden kapatılmasını bekliyoruz" ifadesi kullanıldı. THKP-C ve Dev-Genç önderlerinden Ulaş Bardakçı, 19 Şubat 1972'de İstanbul Arnavutköy'de öldürülmüştü.⁵²

28 Ağustos 2019

- Ankara Barosu avukatlarından Ahmed Buğra Çelik, Antalya'da polisler tarafından darp edildi. Ankara Barosu ve Antalya Baroları olay hakkında açıklama yaparak tepki gösterirken, polislerin Çelik'i "Nerede kaldı senin avukatlık" diyerek darp ettikleri iddia edildi. Ankara Barosu'ndan yapılan açıklamada, "Meslektaşımız, arabasının içerisinde telefonda konuşurken kendisinden şüphelendiğini söyleyen ve bu şüphesinin mesnedini medeni bir toplum ve modern bir hukuk devletinde değil de, adeta üniformasının kendisine sonsuz yetki verdiği bir kaos düzenindeymiş gibi davranan bir polis memuru tarafından darp edilmiş ve işkence görmüştür. Darp edilirken hem de kolluk kuvveti mensupları maruz bırakıldığı 'Nerede kaldı senin avukatlık?' sorusu, artık mesleki varlık sebebini reddeden ve halkın huzur ve sükununu sağlama görevinden çoktan uzaklaşmış, adeta halk sağlığı için tehlike arz eden birtakım devlet memurlarının silah taşıma yetkisiyle donatıldığının göstergesidir. Avukata şiddetin alt metni ise hak aramaya tahammülü olmayan bazı devlet yetkililerinin, o ülke üzerinde yaşayan ve hak

⁴⁷ <https://twitter.com/HDPistanbul/status/1165277550513463296>

⁴⁸ <https://twitter.com/HuseyinAygün62/status/1165150990825381889>

⁴⁹ <https://gozlemgazetesi.com/HaberDetay/252/1116583/eksi-sozlukte-18-temmuz-2019-bayindir-hastanesi-rezaleti-basligina-erisim-engeli.html>

⁵⁰ <http://www.sirnak.gov.tr/basin-aciiklamasi-26082019>

⁵¹ <http://www.van.gov.tr/26082019-tarihli-yasaklama-karari>

⁵² <https://www.evrensel.net/haber/385623/36-odpliye-ulas-bardakci-sorusturmasi>

arama özgürlüğüne sahip tüm vatandaşlara verdiği bir gözdağıdır” denildi.⁵³

30 Ağustos 2019

• Van’da aralarında KESK, DİSK, Türk Tabipler Birliği (TTB), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ile birlikte 20’ye yakın sivil toplum kuruluşu ve siyasi partinin içerisinde yer aldığı Van Demokrasi Platformu’nun, 1 Eylül Dünya Barış Günü’nde kentte düzenleyeceği miting için yapılan izin başvurusu Van Valiliği’nce şartlı kabul edildi. Mitingte kullanılmak istenen “İrade gaspına hayır”, “Tecride hayır, barışa evet”, “Eşbaşkanlık mor çizgimizdir”, “Kayyum iradesi değil, halk iradesi” şeklindeki pankart ve sloganlara valilik yasaklama getirdi.⁵⁴

RTÜK Cezaları

1 Ağustos 2019

• RTÜK, internet aracılığıyla yapılan televizyon yayınlarına ve *Netflix*, *BluTV*, *Puhutv* gibi internet kanallarına yeni düzenleme getirdi. Yeni yönetmeliğe göre internet aracılığıyla yapılan ister yurtiçi ister yurtdışı kaynaklı olsa da söz konusu kanalları RTÜK denetimine tabii olacak. Yurtdışı kaynaklı yayıncılar, Türkiye’de şirket kurmak zorunda kalacak. Görüntülü yayınlarını internet aracılığıyla sunacak medya hizmet sağlayıcıları tarafından RTÜK’ten yayın lisansı alınması gerekiyor. İnternette TV yayını yapmak isteyenlere 100.000 TL karşılığında lisans verecek. “Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkındaki Yönetmelik” 24 maddeden oluşuyor.⁵⁵

28 Ağustos 2019

• RTÜK, “Yasak Elma” dizisindeki kadına şiddet ve istismar içeren sahneler nedeniyle oybirliğiyle *Fox TV*’ye idari para cezası verdi. RTÜK’ün yasak kararı gerekçesi uzman raporunda, “Kadını güçsüz olarak gösteren ve evlendiğinde bir erkeğin her istediğini yapmak zorunda olan, adeta onu erkeğe ait bir eşya gibi gösteren ilgili sahnelerde, kadın ikinci sınıf insan muamelesi görmüştür. Ülkemizde kadına yönelik şiddetin önemli bir sorun olduğu ve bunu önlemek için gerek devlet gerek sivil toplum kuruluşlarının çaba gösterdikleri bilinmektedir. Öyle ki kadına yönelik şiddetin önlenmesi devlet politikasına dönüşmüş ve buna yönelik düzenlemeler yapılmıştır. ‘Yasak Elma’ dizisinde olduğu gibi, senaryo gereği kadına karşı şiddetin işlendiği yapımlar, toplumun kadına yönelik şiddete karşı bilinçlendirmenin aksine, şiddetin ekran aracılığı ile tekrar üretilmesine sebep olmaktadır” denildi. RTÜK’ten yapılan açıklamada, “Kurulun çocuk, kadın ve aileyi korumak adına sergilediği hassasiyetini sürdürdüğü, daha önce olduğu gibi bundan sonra da kadına karşı şiddet ve istismar konularında taviz vermeyeceği belirtildi.⁵⁶

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepki

1 Ağustos 2019

• RTÜK üyesi İlhan Taşçı, yayıncılık dünyasında oluşan baskı nedeniyle vatandaşların internet yayınlarını takip ettiğini eleştirerek, “Bu durum iktidarı rahatsız etti” diye konuştu. Taşçı, “Uygulama yönetmeliği özgürlük alanını tıkayan bir yönetmelik olarak tarihe geçecektir. Artık interneti RTÜK gözetleyecek. Ancak sorun şu ki, kurumun teknik alt yapısı, insan kaynağının bu konuda yeterliliği tartışmalıdır. Lisans aşamasını geçenler iktidarın istemediği yayınlar nedeniyle

⁵³ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1552986/Ankara_Barosu_Avukata_siddet_vatandasa_gozdagidir.html

⁵⁴ <https://www.karar.com/guncel-haberler/van-valiliginden-1-eylul-dunya-baris-gunu-mitingine-sartli-izin-1310003>

⁵⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1514485/internet_uzerinden_yayin_yapan_platformlara_sansur_geldi.html

⁵⁶ <https://www.sabah.com.tr/gundem/2019/08/28/kadina-siddete-rtukten-ceza>

özgür bir yayıncılık yapamayacaklar. Özgürlüğün sınırsız olmadığı evrensel kararlarla benimsenmiştir. Ancak sorun özgürlükte değil, sorun özgürlük alanının iktidar tarafından belirlenmesindedir” dedi.⁵⁷

2 Ağustos 2019

• RTÜK üyesi Faruk Bildirici, RTÜK’ün internet üzerindeki yayınları denetlemesine ilişkin yönetmeliği, “Siyasi iktidarın sansür, sınırlandırma ve hizaya çekme çabası” sözleriyle değerlendirdi. Bildirici, “Ancak siyasi iktidarın sansür, sınırlandırma ve hizaya çekme çabası, dijital mecranın çeşitliliği ve dinamizmi nedeniyle hem yasal düzenlemede hem de ona bağlı kalınarak hazırlanan yönetmelikte açık hükümler koyamamış. Bu mevzuatta ciddi boşluklar ve gri alanlar oluşmuş. Bu boşluklar ve gri alanlar, bağımsız ve eleştirel yayınların iktidarın sansür, sınırlandırma ve hizaya çekme çabasından uzak kalabilmesi yönünde değerlendirilmelidir” şeklinde yazdı.⁵⁸

3 Ağustos 2019

• CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Cumhurbaşkanlığı’na bağlandıktan sonra 13 ay sonra Basın Kartı Komisyonu’nun üyelerinin iktidara yakın basın yayın kuruluşlarının çalışanlarından, yöneticilerinden seçildiğini açıklayarak sendika ve cemiyet temsilcilerine komisyonda yer verilmemesine tepki gösterdi. Çakırözer, “Komisyonun dokuz üyesinden ikisi Cumhurbaşkanlığı’ndan, bunlardan İletişim Başkan Yardımcısı Zahid Sobacı yaklaşık 150 gazeteciye fişleyen SETA raporunun araştırmacı kadrosunda bulunmuş. Komisyonun üç üyesi ATV, Star ve Daily Sabah’tan. İki üyesi ise AA ve TRT’den. Türkiye Gazeteciler Sendikası yok. Gazeteci cemiyetleri yok. Basın meslek örgütlerinden seçilenler aynı zamanda AA ve Daily Sabah yöneticileri. İletişim Başkanlığı akreditasyon ayıbını basın kartı komisyonunda da sürdürüyor. Basın kartı zaten artık sarı değil turkuaz. Turkuaz Medya Grubu’nun ağırlığı ile Basın Kartı Komisyonu da artık ‘turkuaz’ dedi.⁵⁹

6 Ağustos 2019

• Ankara Barosu, RTÜK’ün internet üzerinden yapılan yayınları denetlemesine imkan tanıyan yönetmelik için Anayasa’ya aykırılığı iddiasıyla Danıştay’da dava açtı. Barodan yapılan yazılı açıklamada, söz konusu yönetmelik ile getirilen düzenlemenin ifade, haber alma ve verme özgürlüğüne doğrudan müdahale oluşturacağı, bireylerin tercih hakkının önüne geçerek otokontrolün kamunun denetimine aktarılmasına neden olacağı belirtildi. Dava dilekçesinde, davalı idarenin savunması alınmaksızın yürütmenin durdurulmasına karar verilmesinin talep edildiği bildirildi.⁶⁰

• MLSA, RTÜK ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun internet üzerinden yapılan yayınları denetlemesine ilişkin yeni yönetmeliğin iptali için Danıştay’a başvuracağını duyurdu. MLSA Eş Direktörü Veysel Ok, düzenlemenin RTÜK’e ilgili kanunu aşan derecede bir denetim gücü verdiğini belirterek, “Yönetmelik, ifade özgürlüğü ile haber alma ve yayma haklarına aykırıdır. Öncelikle internet üzerinden yapılan yayınların ücrete tabi hale getirilmesinin haberi yaygınlaştırma hakkına engel teşkil ettiğini düşünüyoruz çünkü günümüzde birçok gazeteci kendi yarattığı platformlar üzerinden haberlerini yapmaya ve yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Onların bu tip bir lisans ücretine tabi olmaması gerekir. Yönetmelikte net ifadeler yer almaması da büyük sorun. Neyin haber platformu olup neyin olmadığı ile ilgili net cümleler

⁵⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1514485/internet_uzerinden_yayin_yapan_platformlara_sansur_geldi.html

⁵⁸ <http://farukbildirici.com/blog/detay/Yeni-duzenleme-hangi-yayinlari-kapsiyor->

⁵⁹ <https://t24.com.tr/haber/chp-li-cakirozer-basin-karti-komisyonu-nun-9-uyesinin-ikisi-cumhurbaskanligi-ndan-3-u-atv-star-ve-sabah-tan,833372>

⁶⁰ https://www.ntv.com.tr/turkiye/ankara-barosundan-rtuk-yonetmeli-icin-danistaya-dava,L_Smu2IA8US-LY-VrAm01g

olmadığı için belirlenen bir standart da söz konusu değil. Danıştay'a yönetmeliğin ilgili maddelerinin iptali için dava açacağız” dedi.⁶¹

- *Bianet*'in de aralarında bulunduğu 136 internet sitesine erişimin engellenmesi kararı üzerine *change.org*'ta imza kampanyası başlatıldı. “*Bianet* Kapatılmasın, Haber Alma Özgürlüğü Kısıtlanamaz” başlığıyla başlatılan kampanyada, “Türkiye'nin aydın geleceğinin tarafsız, özgür ve dürüst haberciliğinin alternatif yüzü *Bianet*'in tüm içeriğine getirilen engelleme kararının şokundayız. Gerçek ve doğru haber alma hakkımız engellenemez; yayını engellenen *Bianet*'e ve tüm karartılan dijital haber kanallarına özgürlük talep ediyoruz. Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin verdiği bu haksız kararın en kısa sürede kaldırılmasını talep ediyoruz!” denildi.⁶²

- Aralarında TGC, TGS, RSF ve DİSK Basın İş'in bulunduğu meslek örgütleri *Bianet*, *ETHA*, *Halkın Sesi TV*, *geziyisavunuyoruz.org*, *Gazete Fersude* gibi internet sitelerine erişim engeli getirilmesine tepki gösterdi. TGC Genel Sekreteri Sibel Güneş, “İnternet sitelerinin hangi nedenle engellendiğine dair bir gerekçe kamuoyuyla paylaşılmadan engellemelerin gerçekleştiğini görüyoruz. Maalesef Türkiye basın özgürlüğü açısından en sorunlu ülkeler arasında yer almaya devam ediyor. Şu an *bianet*'in yayınının engellenmesi de basın özgürlüğü açısından yeni bir hukuksuz müdahale olarak tanımlıyoruz” dedi. TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş da, “Demokrasiyi, ifade özgürlüğünü içine sindiremeyen zihniyetler sürekli sansürle, engelleme ile halkın haber alma hakkına saldırıyor. Suç işlenmesinin engellenmesi diye bir gerekçe ile yapılan bu engel kararının hukukta hiçbir yeri yoktur” sözlerine yer verdi. DİSK - Basın İş Genel Başkanı Faruk Eren de, “Gazetecilik büyük bir baskı altında, öldürülmeye çalışılıyor. Ama gazeteciler de büyük bir inatla direniyor. *bianet*'in yanındayız, kapatılan tüm sitelerin bir an önce açılmasını istiyoruz” diye konuştu. RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu da, “Özgür haberciliği hedef alan son derece keyfi ve tehlikeli bir karardır. Bir hakim imzası taşıması, gerekçesi, argüman ve yorumu bulunmayan bir metni hukuki karar yapmaya yetmez. Bu sansür, ‘Artık URL bazlı erişim engeli olacak’ diye yargı reformunu müjdeleyenlerin samimiyetsizliklerini gözler önüne sermiştir” ifadesini kullandı. MLSA Koordinatörü Barış Altıntaş da “*RTÜK* yönetmenliğinden günler sonra gelen bu sansür kararı ve *bianet*'e erişim engeli hükümetin bağımsız internet medyasına yöneldiğini açıkça ortaya koyuyor. *bianet* ve engellenen diğer sitelerin uğradığı hukuksuzluğun bir an önce giderilmesi ve iktidarın bu kabul edilemez yöntemlerden vazgeçmesi gerekiyor” dedi. ÇGD Genel Başkanı Can Güleryüzlü ise “Alınan kararı tartışmasız olarak kınıyoruz. Basın ve ifade özgürlüğü tehlike altındadır. Kararı alan mahkeme basın ve ifade özgürlüğünü tanımayarak Anayasa'yı ihlal etmiştir” açıklamasında bulundu.⁶³

- Cezaevindeki eski *Cumhuriyet* çalışanlarına verilen cezaların infazının durdurulması için aralarında Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu'nun da olduğu 73 baro başkanı Yargıtay'a çağrı yaptı. Açıklamada, “Yargıtay'ı kamuoyu vicdanını derinden yaralayan bu ağır haksızlık ve adaletsizliğe derhal müdahale etmeye davet ediyoruz” denildi.⁶⁴

- Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) Program Direktörü Carlos Martinez de la Serna, Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin internet sitelerine erişim engeli kararına “CPJ, *Binaet* ve diğer yayın organlarına erişim engeli getiren mahkeme kararını şiddetle kınamaktadır. Türk yetkilileri, ülkenin bağımsız medyasına karşı yürüttükleri süregelen sansür kampanyasından

⁶¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/mlsadan-rtukun-sansur-yonetmeliği-icin-iptal-basvurusu/>

⁶² <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/08/07/bianet-icin-imza-kampanyasi/>

⁶³ <https://t24.com.tr/haber/basin-meslek-orgutlerinden-bianet-in-de-aralarinda-bulundugu-136-adrese-erisim-engeli-getirilmesine-tepki-gazetecilik-oldurulmeye-calisiyor,833792>

⁶⁴ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1521331/icerdeki_Cumhuriyetciler_icin_73_barodan_cagri.html

vazgeçmeye ve halka, istedikleri kaynaktan haber alma konusunda imkân tanımaya çağırıyoruz” sözleriyle tepki gösterdi.⁶⁵

- RTÜK’ün internet yayıncılığını lisansa tabi tutma yönündeki düzenlemesi “devlete yayın içeriğine karşıma hakkı verilmesi” olarak yorumlandı. Kararın uygulamaya geçmesi halinde, Netflix gibi uluslararası platformların yanı sıra, PuhuTV ve BluTV gibi yerel platformların da içeriklerinde kısıtlamaya gidilebileceği, düzenlemenin çevrim içi içerikler ile birlikte, haber sitelerini de etkileyebileceği belirtildi.⁶⁶

7 Ağustos 2019

- TGS, Jandarma Genel Komutanlığı’nın talebi üzerine Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği’nin 136 haber sitesine ve çeşitli URL adreslerine erişim engeli getirilmesine ilişkin “Suç işlenmesinin engellenmesi diye bir gerekçeye dayandırılan bu kararın hukukta hiçbir yeri yoktur” tepkisini gösterdi. TGS’den yapılan açıklamada, “Demokrasiyi, ifade özgürlüğünü içine sindiremeyenlerin ilk akıllarına gelen şey yıllardır sansür ve halkın haber alma hakkına saldırı olmaktadır. Somut veriler yerine gerçeklikten uzak iddialara dayanan bu karar ile Türkiye’de zaten yerlerde sürünen ifade özgürlüğü, bir yara daha almıştır. Ortada işlenen bir suç yoktur, suç teşkil eden bir haber, içerik veya paylaşım yoktur. Ancak binlerce insanın takip ettiği Bianet gibi haber siteleri de dahil olmak üzere engel kararı verilmiştir. 19 yıldır halka doğru haberi ulaştırmaya çalışan Bianet başta olmak üzere kamuoyunu bilgilendirme amacı taşıyan hiçbir haber mecrası bu şekilde cezalandırılmaz. Bu yüzden derhal engelleme kararı kaldırılmalıdır” denildi.⁶⁷

- RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu, Al-Monitor’e yaptığı açıklamada, Jandarma Genel Komutanlığı’nın talebiyle internet sitelerine yönelik erişim engeli kararı için “Yapılanların, medyanın ve sivil toplum kuruluşlarının çoğulcu yapısını yok etme amacıyla uygulandıklarını” ifade etti. Önderoğlu, Türkiye’de medyaya yönelik baskıların özellikle 2016 yılındaki darbe girişiminden sonra arttığını kaydetti. Kararda adı geçen bianet’ten Evren Gönül, kararın uygulamaya konması halinde, 19 yıllık, insan hakları odaklı gazetecilik arşivinin kaybolacağını bildirdi.⁶⁸ Önderoğlu ayrıca “Jandarma Genel Komutanlığı’nın bianet’e sansürün sehven istendiğini fark etmesi teskin edici olsa da bu vaka, Sulh Ceza Hakimliği’nin hukuk devletine uygun denetim yap(a)madığını acı şekilde göstermiştir” mesajını paylaştı.⁶⁹

8 Ağustos 2019

- İzmir’de toplanan Basın Konseyi Yüksek İstişare Kurulu’nda “Turkuaz renkteki yeni basın kartı ve Basın Kartı Komisyonu’nun kabul edilemez olduğu” belirtildi. Basın Konseyi Başkanı Pınar Türeñç, “Kimliklerimizin elimizden gitmesine tepki gösteriyoruz. Turkuaz kartını ve yeni komisyonu kabul etmiyoruz. Amaçları, muhalif gazetecilere gözdağı vermek. Sarı basın kartı mesleği simgeleyen bir renk. Basın kartımızın dünyanın her yerinde avantajları vardı. Basın kartı dünyada çok saygındır. Bugün geldiğimiz noktada ise basın kartlarının değeri yere düştü. Bu dayatmalara karşı gelmeliyiz. Gazeteciler olarak özel imtiyaz istemiyoruz. Turkuaz kartı ve yeni komisyonu kabul etmiyoruz. Amaçları, muhalif gazetecilere gözdağı vermek” dedi.⁷⁰

- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, Jandarma Genel Komutanlığı’nın isteği üzerine 136 internet sitesi ve sosyal medya hesabı için erişim engeli kararı verilmesini “ifade

⁶⁵ <https://cpj.org/2019/08/turkish-court-orders-service-providers-to-block-ac.php>

⁶⁶ <https://www.abc.org/publish/turkey-to-introduce-new-regulations-for-ott-services/4239.article>

⁶⁷ <https://www.birgun.net/haber/tgs-sansuru-ve-baskiyi-meslek-edinenlere-karsi-meslegimiz-savunacagiz-264233>

⁶⁸ <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/08/turkey-blocks-opposition-social-media-news.html>

⁶⁹ https://twitter.com/RSF_tr/status/1159144117265424384

⁷⁰ <https://www.birgun.net/haber/turkuaz-kartini-ve-yeni-komisyonu-kabul-etmiyoruz-264419>

özgürlüğüne yapılmış ciddi bir saldırı” olarak değerlendirdi. Bilgin, erişim engellenmesinin sadece ifade özgürlüğüne saldırı değil aynı zamanda anayasa güvencesindeki toplumun özgür haber alma hakkını da çiğnediğini belirterek, “Tek bir mahkeme kararıyla, bir askeri komutanlığın talebiyle, hiçbir açıklama ya da gerekçe göstermeye gerek bile duyulmadan, askeri dönemlerde görülen bir yasaklı listesi yayınlamak yakışıksız olmuştur” dedi. Bilgin, Türkiye’nin *Wikipedia* gibi bir elektronik ansiklopedi platformunun yıllardır engellenmesi kararı için “izah bulmakta zorlanırken” yeni sansürcü yaklaşımın ülke imajı açısından da ciddi sakıncalar doğuracağı uyarısında bulundu.⁷¹

9 Ağustos 2019

- Elazığ Cezaevi’ndeki işkence iddiaları üzerine tutuklularla görüştiklerini açıklayan Diyarbakır Barosu ve Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD), Adalet Bakanlığı’na, barolara ve Meclis’teki siyasi partilere, “Cezaevine gidin, işkenceye tanıklık edin” çağrısında bulundu. Diyarbakır Baro Başkanı Cihan Aydın, “Mahpuslar vücutlarında işkenceye bağlı yoğun ekimozlar, şişlikler olduğunu anlatmış ayrıca M.K. ve A.D. avukat görüşme odasında üstünü çıkararak darp ve cebir izlerini göstermiştir” dedi.⁷²

- İHD Ankara Şubesi, “Barış için Akademisyenler” bildirisine imzacısı akademisyenler ile ilgili AYM kararına uyulması çağrısı yaptı. Akademisyen Sibel Perçiner, “5 Aralık 2017’den itibaren 800’ün üzerinde akademisyen haksız ceza yargılamalarına maruz kalmıştır. Tüm birinci derece mahkemelerini AYM’nin kararına uyararak önünde bulunan akademisyen dosyalarında beraat kararı vermeye, mahkumiyet kararı verdikleri hakkında yeniden yargılama yaparak beraat kararı vermeye, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu’nu AYM kararına uyararak ihraç edilen akademisyenleri görevlerine iade etmeye, üniversiteleri görevlerine iade edilecek akademisyenleri aynı görev yerlerine, aynı unvanla iade etmeye, yetkilileri ihraç edilen, yargılanan, haklarında soruşturma açılan ve ceza alan akademisyenlerin uğradıkları mağduriyetin giderilmesi için adım atmaya, İçişleri Bakanlığı’nı pasaport tahditlerini kaldırarak seyahat özgürlüğünün ihlal edilmesine son vermeye ve AYM kararına karşı kampanya yürütmeye çalışan üniversite yönetimlerini ve akademisyenleri insan haklarına saygı yükümlülüklerini yerine getirmeye davet ediyoruz” dedi.⁷³

10 Ağustos 2019

- İHD Adana Şubesi Hapishaneler Komisyonu, Kahramanmaraş Türkoğlu 1 ve 2 No’lu L Tipi Kapalı cezaevlerinde yaşanan işkence iddialarına ilişkin rapor hazırladı. Raporla, tutuklulara girişte çıplak arama dayatılarak darp edildiği, yasal haklarını kullanamadıkları ve yasal olan dergi, gazete ve kitapların verilmediği belirtildi.⁷⁴

12 Ağustos 2019

- *Globalvoices*, Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nin tarafından HDP’li Oya Ersoy, Grup Yorum, Taksim Gezi Parkı ve Gezi Savunması’nın *Twitter* hesaplarına erişim engeli getirilmesini “eleştirel ve bağımsız seslerin susturulması” olarak yorumladı. *Twitter*’ın 2010 yılında geliştirdiği “Ülke Engelli İçeri” özelliğinin bir sansür mekanizması haline geldiği belirtilen haberde, özellikle otoriter ülkelerde içeriği engelle yoluna gidildiği vurgulandı. 2018 yılının ikinci yarısını kapsayan *Twitter* Şeffaflık Raporu’nda açıklanan verilere göre; Türkiye beş binin üzerinde taleple, “içerik kaldırılması için en çok başvuru yapan ülke” olmuştur.⁷⁵

⁷¹ <http://www.24saatgazetesi.com/bilgin-erisim-yasaklari-ifade-ozgurlugune-ciddi-saldiridir/>

⁷² <https://www.evrensel.net/haber/384653/diyarbakir-barosu-elazig-cezaevinde-iskence-iddialari-ile-ilgili-cagri-yapti>

⁷³ <https://www.ihd.org.tr/baris-isteyen-akademisyenlerin-haklari-iade-edilsin/>

⁷⁴ <https://www.evrensel.net/haber/384701/ihdden-cezaevinde-iskence-raporu-darp-izleri-mevcut>

⁷⁵ <https://globalvoices.org/2019/08/12/withheld-in-turkey-how-the-government-exploits-removal-requests-to-silence-critical-and-independent-voices/>

15 Ağustos 2019

• TGS'nin yanı sıra *Aydınlık, BirGün, Cumhuriyet, Ulusal Kanal* ve *Sputnik* gibi medya kuruluşları Hong Kong'daki olaylarda göstericilerin *Global Times* muhabiri Fu Guohao'nun el ve ayaklarının bağlanılarak şiddet uygulamasına tepki gösterdi. TGS Genel Sekreteri İlkey Akkaya, "Göstericilerin havaalanında bir gazetecinin ellerini ve ayaklarını bağlayarak şiddet uygulaması demokratik hak olarak tanımlanamaz. Basın mensuplarına şiddet uygulayanlar en kısa sürede tespit edilip yargı önüne çıkarılmalıdır" dedi. *Cumhuriyet* yazarı Mehmet Ali Güller "ABD bayrağına sarılarak özgürlük arayanlar özgürlüğü değil ancak insanlıktan çıkmayı bulurlar" ifadesini kullandı. *Sputnik* Türkçe muhabiri Erkin Öncan da "En önemlisi de bu kişilere sağlık ekiplerinin ulaşması engellenmiş ve en temel insan hakkı ayaklar altına alınmıştır. Bu olay batıda veya batılı bir gazetecinin başına gelecek olsa oluşabilecek iklimi hayal edebiliyoruz. Ancak söz konusu Çinli bir gazeteci olunca batı medyasının sessizliği dikkat çekiyor. İnsan hakları ve demokrasi gibi kavramlar ters yüz ediliyor" mesajına yer verdi.⁷⁶

• CHP Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Serdar Çam'ın imzasıyla 2002'den bu yana Devlet Tiyatroları (DT) tarafından yasaklanan oyun olmadığı resmi yanıtı verildiğini ancak bunun gerçeği yansıtmadığını duyurdu. İlgezdi, "DT 2002'den beri sahnelenmesi uygun görülmeyen oyun yok diyor ancak gerçekler çok farklı, daha geçen ay Ayşe Emel Mesci'nin Martı oyunu yasaklandı. DT, 2016'da yabancı oyunların sahneden kaldırıldığını ifade ederek, 'Milli, manevi duyguları pekiştirmek için hümanist vatan milliyetçisi sanatçılar olarak vatan bütünlüğüne, birliğine katkıda bulunmak amacıyla sadece yerli oyunlarla sahnelerimizi açıyoruz' demişti. Bu karar üzerine DT, Çehov, Brecht, Dario Fo ve Shakespeare dahil yabancı oyunlar olmadan sahnesini açmıştı. Hani yasak yoktu?" dedi.⁷⁷

16 Ağustos 2019

• CHP kontenjanından seçilmiş *RTÜK* üyesi Faruk Bildirici, *ATV*'de sabah programı yapan Müge Anlı'nın Göç İdaresi Genel Müdürlüğü İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi Başkanlığı'nın hazırladığı kamu spotunda oynatılmasına "Anlı, 'insan ticareti' konusunda rol model olamaz" sözleriyle tepki gösterdi. Bildirici, beş *RTÜK* üyesi oyuyla çoğunluk kararıyla kamu spotuna onay verildiğini ifade ederek, "insan ticareti hazırlanan spot filmdeki gibi sadece 'çocuk kaçırma ve zorla çalıştırma' vakalarıyla sınırlı tutulamaz. Anlı, insan ticareti alanındaki özel mücadelesiyle tanınan bir televizyoncu olmadığı gibi, geçmişte gerçekleştirdiği bir programda insan ticareti yapanlarla telefon bağlantısı kurup bir de 'Yunanistan'a geçmek kaç liraydı?' sorusuyla kaçakçılık tarifesi ekrana taşıyan, bu yüzden (sonradan geri alınsa da) *RTÜK* yaptırımına maruz kalan bir kişidir. Kamu spotunun radyo ve televizyonlarda yayınlanmasının tavsiye edilmesine karşıyım" dedi.⁷⁸

19 Ağustos 2019

• *Al-Monitor*'da çevrim içi platformların *RTÜK*'ten 100 bin lira ücret ile lisans ve onay alarak yayın yapmasını öngören düzenlemenin *Netflix*'i maddi olarak zor durumda bırakmasa da, *BluTV* ve *PuhuTV* gibi yayın hayatının erken dönemlerinde olan yerel platformları maddi olarak zorlayabileceği belirtildi. Haberde, bu uygulama ile çevrim içi platformların televizyon denetimlerine tabi olacağı ve esas olarak içeriğin kısıtlanacağı vurgulandı.⁷⁹

⁷⁶ <https://www.izmirtgazetesi.com.tr/dunya/hong-kong-taki-olaylarda-saldiriya-ugrayan-gazeteciye-turkiye-den-h6738.html>

⁷⁷ <https://www.evrensel.net/haber/384947/martiyi-yasaklayan-devlet-tiyatrolari-yasaklanan-oyun-yok-diyor>

⁷⁸ <https://www.medyaradar.com/dunyanin-en-zenginleri-bir-gunde-milyar-dolarlar-kaybetti-haberi-2012561>

⁷⁹ <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/08/turkey-government-censorship-takes-the-fun-out-of-netflix.html>

21 Ağustos 2019

• *Netflix*'de yayınlan "Tales of Arcadia" isimli animasyonda iki karakterin öpüşmesi, *RTÜK*'ün internet yayıncılarını lisanslama yönetmeliğini tekrar gündeme getirdi. *Los Angeles Times*'in haberinde söz konusu animasyonun *Netflix*'in abonesi bulunan 190 ülkede sorun teşkil etmediği ancak Türkiye'de tartışma yarattığından bahsedildi. Haberde, İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden hukuk ve siber güvenlik uzmanı Prof. Dr. Yaman Akdeniz'in "bu bir lisans uygulaması değil, fazladan güvenlik ve sansür uygulaması" ifadelerine yer verildi.⁸⁰

22 Ağustos 2019

• TGS ve ÇGD, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın bazı gazete ve televizyonların basın kartı işlemlerinin yapılmaması için hazırladığı "ambargo listesi" iddialarına ilişkin kamuoyunu aydınlatmak için açıklama yapması gerektiğini bildirdi. TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, söz konusu ambargo listesinde yer alan kurumlarda çalışanların basın kartı başvurularının Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından yaklaşık iki yıldır hiçbir gerekçe gösterilmeden bekletildiğini hatırlatarak, "Basın kartları konusunda üyelerimizin mağduriyetinin giderilmesi için gerekli görüşmeler yapıldığının bilinmesini istiyoruz" dedi. ÇGD Genel Başkanı Can Gülerlü de, "Basın kartlarının dağıtımı da araç olarak kullanılıyor. Kart yönetmeliğinin değiştirilerek komisyonun yapısının değiştirilmesiyle yandaş medya ve yandaş gazeteciliği kökleştirmeye çalışıyorlar. Gazetecilere basın kartı verilmemesi için bir ambargo listesi olması, Danıştay dilekçemizdeki gerekçeleri bir kez daha doğruluyor. Gittikçe özgürlüklerden yoksun bir toplum yaratılmak isteniyor ve bu süreç muhabirlere kadar indiriliyor" sözlerine yer verdi.⁸¹

• TGS Diyarbakır Temsilciliği, kayyum protestolarını takip ederken gözaltına alınan gazetecilerin serbest bırakılmasını istedi. TGS Diyarbakır Temsilcisi Mahmut Oral imzası ile yayımlanan açıklamada, "Diyarbakır, Van ve Mardin'de seçilmiş belediye başkanlarının yerlerine kayyum atanması ve bu durumu protesto eden halka yönelik şiddeti belgeleyen gazetecilerin gözaltına alındığı belirtildi. 10'u aşkın gazetecinin gözaltına alındığının ifade edildiği açıklamada, "Bu protestolar sırasında iktidar ve onun emrindeki kolluk, yapmaktan hiçbir zaman çekinmediği gibi yine şiddete sarıldı. Protestolar, çoğu zaman hukuk çizgisinin dışına çıkılarak bastırılmaya çalışıldı. Yüzlerce yurttaş şiddete maruz kaldı, yaralandı, gözaltına alındı. Bu kişilere müdahale eden de, müdahale emrini veren de gazeteciler değildi. Ortaya çıkan tablonun sorumlusu da doğal olarak biz gazeteciler değiliz. Bırakın, gazeteciler çalışsın, bırakın toplum doğru haberi, istediği mecradan alsın. Gazetecinin ifadeyi yayma hürriyetine ve toplumun haber alma hakkına yaptığınız bu saldırıyı, her zaman olduğu gibi yine kınıyoruz. Arkadaşlarımızın derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz" denildi.⁸²

23 Ağustos 2019

• IFJ, Diyarbakır başta olmak üzere kayyum protestolarını takip ettikleri için tutuklanan gazetecilerin serbest bırakılması yönünde çağrısı yaptı. *Twitter* mesajında, "Salı gününden beri tutuklu olan meslektaşlarımızın derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz. Basını hedef almayı bırakın ve meslektaşlarımızın işlerini özgürce yapmalarına izin verin" denildi.⁸³

• CPJ, 19 ve 20 Ağustos'ta Diyarbakır, Mardin ve İstanbul'da tutuklanan yedi gazetecinin ve diğer tüm tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması yönünde Türk yetkililere çağrıda bulundu.

⁸⁰ <https://www.latimes.com/world-nation/story/2019-08-20/turkeys-censorship-laws-against-immoral-material-set-to-include-streaming-services>

⁸¹ <https://www.evrensel.net/haber/385355/cumhurbaskanliginin-hazirladigi-ambargo-listesi-tepki-cekti-utanc-listesi>

⁸² <https://www.evrensel.net/haber/385321/tgs-gozaltindaki-gazeteciler-serbest-birakilsin>

⁸³ <https://twitter.com/IFJGlobal/status/1164804299186040832>

CPJ verilerine göre 1 Aralık 2018'den bu yana 68 gazetecinin tutuklandığı ve Türkiye'ni art arda üçüncü kez "en çok gazeteci hapseden ülke" olduğu açıklandı.⁸⁴

25 Ağustos 2019

• RTÜK üyesi İlhan Taşçı, kuruma Ocak 2019'dan bugüne kadar ekrandaki "şiddet" nedeniyle izleyicilerden toplam 16.514 şikayetin geldiğini ancak son sekiz ay içinde söz konusu dosyaların gündeme getirilmediğini açıkladı. RTÜK'ün her türlü şiddete karşı en üst düzeyde duyarlılık göstermesi gerektiğini söyleyen Taşçı, "Denetlenmedikleri, bir yaptırımla karşı karşıya kalmadıkları düşüncesi ve gerçeğiyle de senaristler, yapımcılar ve yayıncılar reyting uğruna şiddetin dozunu artırıyor. ısrarla ekrandaki şiddet görülmüyor, çağrılarımıza karşın dosyalar üst kurula getirilmiyor. Ekrandaki şiddeti yok saymak, RTÜK'ün kendisini ve varlık nedenini, misyonunu inkar anlamına gelir. Ekranlar aracılığıyla, kadına, güçsüze, bakıma muhtaca, dezavantajlı gruplara, hayvana şiddetin kanıksatılmasının, sıradanlaştırılmasının acilen önüne geçilmelidir. Bunun öncelikli yollarının başında ise RTÜK bakımından ekranların hızla şiddetten arındırılmasından geçiyor" dedi.⁸⁵

26 Ağustos 2019

• ABD merkezli Los Angeles Times gazetesi yazarı Umar Farooq⁸⁶, RTÜK'e internet üzerinden yayınları denetleme yetkisi veren yönetmeliğin asıl amacının internet mediasındaki hükümet karşıtı görüşlerin sansürlenmesi olduğunu savundu. Farooq, yazısında, uygunsuz içerikleri engellemek amacıyla hazırlandığı söylenen yönetmeliğin, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ana akım medyada yer almayan hükümet karşıtı eleştirilere alternatif bir alan sağlayan internet mediasını kontrol altına alma girişimi olduğunu öne sürdü. Farooq, söz konusu yönetmeliğin "istikrarsız dönemlerde hükümet politikalarına yönelik eleştirileri sansürlemek için internet sağlayıcılarını devre dışı bırakan ya da engelleyen hükümetlerin bulunduğu Çin, Mynamar ve Hindistan gibi ülkelerdeki uygulamalara benzediğini" yazdı.⁸⁷

• CHP İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, muhalif medyaya yönelik basın kartı ambargosunu bir soru önergesiyle Meclis'e taşıdı. Tanal, "Basın kartları bekletilerek, muhalif gazetecilere karşı psikolojik yönden yıpratma politikası güdüyor" dedi. Tanal, "AKP belediye meclis üyesinin Basın Kartı Komisyonu'nda ne işi var?" diye sordu. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nda bazı gazete ve televizyonların çalışanlarına basın kartı verilmemesi için "ambargo listesi" hazırlandığı iddiasına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Tanal, yıllardır "sarı basın kartı olarak anılan basın kartlarının renklerinin turkuvaz olarak değiştirilmesinin sadece bir renk değişimi olarak görülmemesi gerektiğini, bunun yeni bir dönemin habercisi olduğunu" söyledi. Kart başvurularının makul süreyi aşan bir uzunlukta Basın Kartı Komisyonu'nda bekletilmesinin muhalif gazetecilere mesaj niteliği taşıdığını kaydeden Tanal, "Basın kartları bekletilerek, muhalif gazetecilere karşı psikolojik yönden yıpratma politikası güdüyor. Yani 'İktidarı zor durumda bırakacak, rahatsız edecek haberlere imza atmayın. Uslu uslu oturun, cici çocuk olun. Aksi takdirde kartı alamazsınız' mesajı veriliyor" dedi.⁸⁸

28 Ağustos 2019

• AGİT Medya Özgürlüğü Temsilcisi Harlem Desir, Mardin, Van ve Diyarbakır'daki kayyum ataması protestolarını takip eden gazetecilerin tutuklanmasını kınadı. Desir, "Gazetecilere, protestolar dahil, her koşulda uygun çalışma koşulları sağlanmalıdır ve hiçbir

⁸⁴ <https://cpj.org/2019/08/torch-at-least-7-journalists-arrested-turkey.php>

⁸⁵ <https://odatv.com/rtuk-16-bin-siddet-icerikli-sikayetten-bakin-kacini-inceledi-25081910.html>

⁸⁶ <https://www.latimes.com/world-nation/story/2019-08-20/turkeys-censorship-laws-against-immoral-material-set-to-include-streaming-services>

⁸⁷ <http://www.diken.com.tr/los-angeles-times-yeni-rtuk-yonetmeli-bir-sansur-mekanizmasi/>

⁸⁸ <https://www.birgun.net/haber/basin-kartlari-bekletilerek-muhalif-gazetecilere-yipratma-politikasi-guduluyor-266243>

gazeteci işi dolayısıyla tutuklanmamalıdır” dedi.⁸⁹

29 Ağustos 2019

• Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, Gazeteciler Cemiyeti'nin “Özgürlük için Basın” (ÖiB) programı kapsamında yayımlanan Temmuz 2019 raporuyla ilgili yaptığı yazılı açıklamada, “24 Temmuz Basın Bayramı'nın kutlanamadığı, uluslararası medya kuruluşlarında görev alan meslektaşlarımızın ‘rapor’ adı altında fişlendiğini, *Cumhuriyet* davası örneğindeki gibi gazeteci yargılamalarındaki olumsuzlukların devam ettiği bir sürece tanıklık etmekteyiz” ifadesini kullandı. Mesleğin geleceği açısından kaygılı olduklarını belirten Bilgin, Türkiye'nin demokratik gelişimine katkı vermesi gerekli medya sektöründeki olumsuz gelişmelerin rapora yansımalarını kaydetti. Gazetecilik mesleğinde ciddi kan kaybı yaşandığını gözlemlediklerini belirten Bilgin, SETA'nın “Uluslararası Medya Kuruluşlarının Türkiye Uzantıları” başlıklı raporunun söz konusu gazetecileri fişleyen bir çalışma olarak değerlendirildiğini ifade ederek, Gazeteciler Cemiyeti'nin meslektaşlarına sahip çıktığını ve rapora gerekli tepkiyi gösterdiğini hatırlattı. Bilgin, sektördeki mali sıkıntılarda da ciddi bir artış olduğuna dikkat çekerek, “Yargı Reformu Strateji Belgesi uyarınca resmi ilan gelirlerinde ciddi kayıplar yaşanacak olması özellikle yerel basında endişeli bir bekleyiş başlatmıştır. İzmir'de yayımlanan yedi yerel gazete ortak manşetle resmi ilan sıkıntısını protesto etmiştir. Eğer resmi ilan gelirleriyle ilgili yerel basını rahatlatıcı önlemler alınmazsa pek çok yerel medya kuruluşu kapısına kilit vurmak zorunda kalacak ve meslektaşlarımız da işsizliğe mahkûm edilecektir. Bu konuda Cumhurbaşkanlığı'ndan yerel basındaki endişeyi dikkate alacak düzenlenmeler beklenmektedir” dedi. Temmuz ayında gazetecilere yönelik kovuşturma ve yargılamalara devam edildiğini de anımsatan Bilgin, Temmuz ayında cezaevlerindeki gazeteci sayısının 59'u hükümlü ve 75'i gözaltında veya tutuklu olmak üzere 134'e gerilediğini bildirdi. Bilgin, ÖiB ekibince açık kaynaklardan yapılan derlemelere göre, yılın ilk yedi ayında toplam 198 sansür veya habere müdahale vakası yaşandığını da açıkladı.⁹⁰

30 Ağustos 2019

• Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu tarafından hazırlanan “Yerel Basın Acil Bilgi Durum Notu” içerikli rapor, 81 ildeki yönetici ve siyasetçilere gönderildi. Türkiye'de yerel basının mali açıdan yaşadığı mevcut durum ve sorunlarının aktarıldığı raporda, “Basınımızın bağımsızlık sistemi çökmüş durumdadır. Her an hayatıyeti sona erebilir. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar basın sektöründe iki-üç kat daha fazla yaşanmaktadır” denilerek, kağıt krizi, asgari ücret, ekonomik krizin sektöre etkileri vurgulandı. Raporda, “Türk basını öncelikle, gazetecilik mesleğini ve bu mesleği kimlerin yapabileceğini düzenleyen ‘Gazetecilik Meslek Yasası’na ihtiyaç duymaktadır. Çağrımız, siyasetçilerin, bürokratların, hukukçuların ve Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu ile diğer meslek kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla çalışma gruplarının oluşturulması, kanun teklifi hazırlanması ve Gazetecilik Meslek Yasası'nın ülkemize kazandırılmasıdır. Türk Ceza Kanunu'nda ve bazı kanun ile yönetmeliklerde yer alan basın özgürlüğünü kısıtlayıcı maddeler mutlaka günümüz koşulları göz önüne alınarak değişmelidir. Basınımıza kendini meşru bir şekilde ifade edebilme ve haber yapabilme hakkının evrensel ölçülerde tanınarak ifade ve basın özgürlüğünün sorun olmaktan çıkması için darbe dönemlerinden kalan maddelerde düzenlemelerin yapılması kaçınılmazdır” denildi. “Basın Kartları Komisyonu'nun yapısını değiştiren yeni yönetmeliğin, basın kartı konusunda olumsuz bir adım olarak” değerlendirildiği raporda, “Basın kartlarının değişim sürecinde, turkuaz ve

⁸⁹ <https://www.urdupoint.com/en/world/osce-media-watchdog-concerned-by-journalists-699725.html>

⁹⁰ <http://www.24saatgazetesi.com/bilgin-tanik-oldugumuz-olumsuzluklarla-meslegimiz-icin-kaygiliyiz/>

pembe olarak değiştirilen rengin yeniden sarıya döndürülmesi beklentimizdir” denildi.⁹¹

31 Ağustos 2019

• Aralarında TGS, ÇGD ve RSF'nin bulunduğu meslek örgütleri, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla Basın İlan Kurumu (BİK) Genel Kurulu temsilciliklerine atanan 12 isme tepki gösterdi. TGS Başkanı Gökhan Durmuş, “Yapılan atamalar ile Basın İlan Kurumu tarafsızlığını ve bağımsızlığını tamamen yitirdi. Bu atamalar bir an önce iptal edilmeli, tarafsız meslek ve medya kuruluşlarının temsilcilerinin katılımı ile bir Basın İlan Kurumu oluşturulmalıdır” dedi. RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu ise, “Bu tür idari atamalar, liyakat ve uzmanlıkla alakası olmayan, dar çevreyle makam ihtiyaçlarının karşılandığını açıkça gösteren işlemlerdir. Türkiye'nin, medya sektörü düzenlemesiyle artık demokrasiyle bir alakası kalmadı” tepkisini gösterdi. ÇGD Başkanı Can Gülyüzlü, son dönemde basın kamu kurum ve kuruluşlarında yeniden düzenleme süreci işletildiğine dikkat çekerek, basın kartları yönetmeliği, basın kartları komisyonuna atamalar, RTÜK'teki uygulamalar ve son olarak BİK'e atamalarla bu konuda sistematik bir karar alındığının görüldüğünü kaydetti. Gülyüzlü, “Son dönemde özellikle ilanların dağıtımında, halkın haber alma hakkını savunan kurumlar devre dışı bırakılırken ve yandaş medyanın palazlandığı ortadayken son atamalar gerçek gazeteciliğin ekonomik olarak da kuşatılmak istendiğinin göstergesi” dedi. Öte yandan CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer de, “Bu atamalar kurumun yönetiminde yapılacak bir değişikliğe dair ipuçları da veriyor. Amaç 450 milyon liralık ilan pastasını tek yanlı bakış açısı ile yönetebilmek. Basının en önemli gelir kaynağını yöneterek yeni bir baskı aracı oluşturmak. Basın ve ifade özgürlüğüne inanan, gazetecileri, basını düşman gören bu SETA anlayışının BİK Genel Kurulu'nda temsil edilmesi, tarafsızlığını bu denli yitirmesi basın ve ifade özgürlüğüne baskının son örneği” sözlerine yer verdi.⁹²

Diğer Gelişmeler

1 Ağustos 2019

• RTÜK'ün internet üzerindeki görüntülü yayınları denetlemesine yol açan yeni yönetmelik ile ilgili olarak Netflix'ten yapılan açıklamada, “İnternet yayınlarına getirilen düzenlemeyi yakından takip ediyoruz. Türkiye bizim için çok önemli bir pazar. Bu nedenle Türk yetenekleriyle birlikte film ve dizi sektörüne yatırım yapmaya, üyelerimizin bu içeriklere keyifle ulaşmalarını sağlamaya devam etmek istiyoruz” denildi.⁹³

• *Hürriyet, Demirören Medya Grubu*'nun bir enerji grubu tarafından devralınacağı veya yeni bir ortaklık ilişkisi kurulacağı yönündeki iddiaların gerçeği yansıtmadığını açıkladı. Kamuoyunu Aydınlatma Platformu'na (KAP) yapılan açıklamada, “Medya grubumuzun devralınmasına ve/veya yeni bir ortaklık ilişkisi kurulmasına yönelik bu tür kasıtlı ve asılsız iddialara kamuoyunun ve yatırımcılarımızın itibar etmemesi önemle rica olunur” denildi.⁹⁴

2 Ağustos 2019

• Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, uluslararası medya kuruluşlarında görev yapan gazetecileri hedef alan Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmalar Vakfı (SETA) raporu hakkında yapılan suç duyurularına takipsizlik kararı verdi. Raporu hazırlayan üç SETA yetkilisinden ifade alınmasına gerek duyulmadığı belirtilerek, rapor düşüncüyü açıklama özgürlüğü kapsamında

⁹¹ <https://www.medyakesan.com.tr/gundem/edimeli-siyasilere-yerel-basin-acil-durum-notu-gonderildi-h28823.html>

⁹² <https://www.evrensel.net/haber/385828/seta-raporunu-yazan-ismail-caglar-basin-ilan-kurumu-bik-temsilciligine-atandi>

⁹³ <https://tele1.com.tr/internet-kanallarina-rtuk-denetimi-72647/>

⁹⁴ <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201908011039814857-hurriyeten-satis-iddialariyla-igili-aciklama/>

değerlendirildi. SETA, “Uluslararası Medya Kuruluşlarının Türkiye Uzantıları” başlıklı raporunda, gazetecilere ait kişisel özgeçmiş bilgileriyle paylaştıkları *tweet*’ler üzerinden hükümete eleştirel oldukları öne sürülmüştü. Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği ve TGS, SETA hakkında suç duyurusunda bulunmuştu. Suç duyurusunda, raporu hazırlayanlarca “Kişilerin huzur ve sükununu bozma, halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme, hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydetmek, suç işlemeye alenen tahrik etme” suçunun işlendiği belirtilmişti.⁹⁵

• Kamu Denetçiliği Kurumu, *Cumhuriyet, Sözcü, Birgün, Evrensel, Aydınlık, Korkusuz, Yeniçağ, Milli Gazete* ve *Yurt* gibi gazetelerin THY uçaklarına alınmamasıyla ilgili CHP İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın yaptığı başvuru hakkında “Görev alanına girmediği” gerekçesiyle “İncelenemezlik” kararı verdi. Tanal, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül’ün kayınpederi Şeref Malkoç’un Başdenetçi olarak başında bulunduğu Ombudsmanlık’ın “Aman iktidarı rahatsız etmeyeyim” tutumu içerisinde olduğunu söyledi. Tanal, “Çok merak ediyorum, Kamu Denetçiliği’nin görev alanına hangi konular giriyor? Kamu Denetçiliği’ni Saatleri Ayarlama Enstitüsü’ne çevirdiler” dedi.⁹⁶

4 Ağustos 2019

• RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, “Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik” ile ilgili “Yoğun eleştirilerin çoğunluğu eksik bilgi ve iyi niyetli olmayan muhalefet alışkanlığından kaynaklanıyor” dedi. Yönetmeliğe tabi kuruluşlardan neredeyse hiçbir itiraz gelmediğini söyleyen Şahin, “Düzenlemeyi, sadece müstehcenlik ve sansür gibi birkaç hususa indirgemenin sağlıklı olmadığı kanaatindeyiz. Yönetmenlik yayınlandığı andan itibaren çektiğimiz fotoğrafta gördük ki yoğun eleştirilerin çoğunluğu ya eksik bilgiden ya da iyi niyetli olmayan muhalefet etme alışkanlığından, ön yargılardan kaynaklanıyor. Başta sosyal medyada olmak üzere ‘İnternete sansür geldi’ eleştirilerinin ağırlıklı olarak yapılması, yönetmeliğin sağlıklı şekilde incelenmediğini gösteriyor” diye konuştu.⁹⁷

• Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı olan HDP Mardin İl Başkanı Eylem Amak gözaltına alındı. Amak, daha sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.⁹⁸

5 Ağustos 2019

• Suriyeliler tarafından İstanbul’da kurulan ve Arapça yayın yapan *Suriye TV* yayın hayatına başladı. Kanalda 200 kişi çalışıyor. Kanal, Balkanlar, Suriye, Ortadoğu ve Avrupa’daki Suriyeliler için de yayın yapıyor. Haber müdürü Malek Dağıstani, yayınlarının siyasi tartışma programları ve haberlerden oluştuğunu söyledi. Katar merkezli bir medya grubuna ait olan kanalın sahibinin ise EL Arabi El Cedit olduğu belirtildi. Söz konusu kanal internet üzerinden de yayın yapıyor.⁹⁹

6 Ağustos 2019

• Teknoloji, bilim, dünya, tasarım ve internet üzerine haberler yayımlayan *Dünya Halleri* adlı site yayın hayatına son verdi. Kurucusu Serdar Kuzuloğlu, mevcut sayfaların ve arşivin açık kalacağını duyurdu. Site, 2014 yılında açılmış ve bugüne kadar altı binin üzerinde haber

⁹⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1515605/Fisleme_ifade_ozgurluguyumus_.html

⁹⁶ <https://www.gazetekritik.com/vekil-haberleri/kamu-denetciliginden-thyee-sanur-destegi-h88481.html>

⁹⁷ <https://t24.com.tr/haber/internet-tv-lerine-gelen-denetime-iliskin-rtuk-baskani-ndan-aciklama-elistiriler-iyi-niyetli-degil,833448>

⁹⁸ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/hdp-mardin-il-baskani-eylem-amak-gozaltina-alindi-41293386>

⁹⁹ <https://haberport.com/medya/suriyeliler-kendi-kanalini-istanbulda-kurdu-suriye-tv-yayina-basladi-h13804.html>

yayınlanmıştı.¹⁰⁰

7 Ağustos 2019

- *CNN Türk* Genel Yayın Yönetmeni Bora Bayraktar ve *DHA* Genel Müdürü Salih Zeki Sarıdanışent görevlerinden alınarak, Demirören Medya Grubu Danışma Kurulu'na üye yapıldı. *CNN Türk*'te Bayraktar'ın yerine Murat Yancı getirildi.¹⁰¹ Yancı, son beş yıldır *A Haber*'in Haber Müdürlüğü görevini yürütüyordu.¹⁰² *A Haber* İstihbarat Şefi iken *CNN Türk* Haber Koordinatörlüğü görevine getirilen Kubilay Gülbek, *DHA* Genel Müdürü yapıldı. *Hürriyet* Dijital İçerik Direktörü Bülent Ayanoglu ve *CNN Türk* Haber Koordinatörü İrfan Sapmaz da görevlerinden alındı.¹⁰³

9 Ağustos 2019

- *Demirören Medya Grubu* CEO'su Mehmet Soysal'ın künyeden çıkarıldığı ve *Hürriyet*'te köşe yazarı olarak devam edeceği duyuruldu.¹⁰⁴ Eski *milliyet.com.tr* genel yayın yönetmeni Serkut Bozkurt, Soysal'ın yerine *Turkuvaz Medya Grubu* Yönetim Kurulu Başkanvekili Serhat Albayrak'a yakın bir ismin getirileceğini öne sürdü. Bozkurt, katıldığı bir programda, "Soysal, İhlas Haber Ajansı kökenli, Işık Cemaati bağlantılı. Türkiye gazetesinin eski yöneticisi. Soysal'ın adı yarım artık künyede yok. Soysal'ı tasfiye ettiler. Yani Pelikancılar, *Demirören Medya Grubu*'nda aktif olursa şaşırılmamak gerekiyor ama Soysal dönemi bitti" dedi.¹⁰⁵ Ancak gazeteci Murat Yetkin, 10 Ağustos'ta kişisel blogunda *Demirören Medya Grubu* İcra Kurulu Başkanı Mehmet Soysal'ın kendi isteğiyle icra kurul başkanlığı görevini bıraktığını yazdı. Soysal'ın, "Hürriyet yazarı ve yönetim kurul üyesi olarak devam ediyorum. Hepsisi bu. Son dört aydan beri isteğim böyle idi" dediğini aktardı.¹⁰⁶ Soysal'ın *Demirören Medya Grubu*'ndaki diğer görev değişikliklerine ilişkin ise "O arkadaşları getiren bendim. Ama uyum sağlamakta zorlandılar. Görevlerini bırakmaları da benim tasarrufumdur. Bunun dışındaki telkin ve baskı olmadı" dediği belirtildi.¹⁰⁷

10 Ağustos 2019

- İçişleri Bakanlığı, Edremit Belediye Meclis Üyesi Medeni Özer ve Çaldıran Belediye Meclis Üyesi Faruk Demir'i, hakkında yürütülen terör soruşturması nedeniyle görevden aldı. Özer ve Demir, 31 Mart Mahalli İdareler Seçimi'nde HDP'den seçilmişti.¹⁰⁸

- HDP, 31 Mart yerel seçimlerinde kazandığı belediyelerdeki görevden alma ve operasyonlara ilişkin "Belediyelerimizin ve seçilmişlerimizin itibarlarını yok sayan uygulamalar bir an önce sona ermelidir. Kayyum döneminde ortaya çıkan yolsuzluk, hırsızlık ve talan uygulamaları için halka hesap vermesi gereken zihniyet, her gün bir başka bürokratik yöntemle belediyelerimizi haksız bir şekilde işlevsiz kılmayı amaçlamaktadır" açıklaması yaptı. Açıklamada devamla "Belediyelerimize yönelik saldırılarına devam eden iktidar bloğu gasp, tutuklama ve görevden uzaklaştırmayla belediyelerimizi işlevsizleştirmeyi amaçlamaktadır. Bu operasyonun başlıca mimarı ise çukur medyası olmuştur. Belediyeleri rant aracı olarak gören bu yandaş medya, Türkiye'nin başına bela olmuş bir virüs gibidir. Toplumda oluşturulan bu kutuplaşmadan nemalanan çukur medyası Türkiye halkları için de bir bela olmanın ötesine

¹⁰⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/kultur-sanat/2019/08/06/dunya-halleri-kapaniyor/>

¹⁰¹ <https://odatv.com/dhanin-yonetim-katinda-kritik-degisiklik-07081924.html>

¹⁰² <https://www.haberler.com/cnn-turk-genel-muduru-olarak-atanan-murat-yanci-12315565-haberi/>

¹⁰³ <https://odatv.com/dhanin-yonetim-katinda-kritik-degisiklik-07081924.html>

¹⁰⁴ <https://www.medyaradar.com/demiroren-grubunda-deprem-yaratacak-ayrilik-bu-kez-vezir-gitti-medyaradarozel-haberi-2012384>

¹⁰⁵ <https://t24.com.tr/haber/demiroren-medya-grubu-ceo-su-mehmet-soysal-in-gorevden-alindigi-iddia-edildi.834292>

¹⁰⁶ <https://odatv.com/demirorenin-gorevden-aldigi-isikci-soysal-sessizligini-bozdu-10081904.html>

¹⁰⁷ <https://www.medyaradar.com/medyaradar-duyurmustu-demirorenin-gorevden-aldigi-mehmet-soysal-sessizligini-bozdu-haberi-2012407>

¹⁰⁸ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/vanda-hdpli-2-belediye-meclis-uyesi-gorevden-alindi-882449.html>

geçemeyip, tüm gerçekliğini yitirmiş bir yalan haber medyasına dönüşmüştür. Seçim yolu ile kazanamadığı belediyeleri pasifize etmeye çalışan iktidar ve İçişleri Bakanlığı, halkın iradesini de tanımadığını açık bir şekilde ortaya koymuştur. Yaşananlar uzun süredir halk iradesine karşı gelişen siyasi darbenin devamıdır. Belediyelerimizin ve seçilmişlerimizin itibarlarını yok sayan bu uygulamalar bir an önce sona ermelidir” denildi.¹⁰⁹

11 Ağustos 2019

- “Barış için Akademisyenler” hakkındaki yargılamalar için hak ihlali kararı veren AYM kararına karşı yayımlanan “1071” imzalı metinde onayı olmadan isminin yer aldığını açıklayan İstanbul Aydın Üniversitesi’nde görevli Dr. Anıl Özgüç, 1 Ağustos’ta üniversitedeki görevinden istifa ettiğini duyurdu. Özgüç, sosyal medya hesabından yayınladığı mesajında, “Destekleriniz için, bana bir sayıdan, bir ‘kelle’den ibaret olmadığımı hatırlattığınız için teşekkür ederim” ifadesine yer verdi.¹¹⁰ AYM’nin 30 Temmuz’da, AYM’nin “Barış için Akademisyenler” bildirisine imza atan akademisyenlerin “hak ihlaline” uğradığı yönündeki karara karşı yayımlanan bildiriye isimlerden Özgüç’ün yanı sıra Dr. Şerif Eskin, Prof. Dr. Ercan Eyüboğlu, Dr. Mehmet Gürlek, Prof. Dr. Ahmet Yıldız ve Doç. Dr. Alev Erarslan onayları olmadan imzalarının kullanıldığını açıklamıştı. Sayı 1071’den 1065’e düşmüştü.

15 Ağustos 2019

- *Star* yazarı ve *24 TV* program sunucusu Ersoy Dede, *Twitter* aracılığıyla kanalla yollarını ayırdığını ancak *Star*’daki yazılarına devam edeceğini açıkladı.¹¹¹ “Analiz-Sentez” programının sunucusu Zeliha Saraç’ın da işten çıkarıldığı öne sürüldü.¹¹²

- HDP Hukuk ve İnsan Hakları Komisyonu Sözcüsü Ayşe Acar Başaran, Mardin, Şırnak ve İzmir’de HDP’li belediye meclis üyeleri ve ilçe eş başkanlarına yönelik operasyona “AKP-MHP ittifakı, başarısızlığını HDP’ye saldıran gizlemeye çalışmaktan vazgeçmelidir” sözleriyle tepki gösterdi. Başaran, 2015’ten bu yana 12 bin HDP’linin gözaltına alındığını bunlardan altı bininin tutuklu olduğunu hatırlatarak, “Sürdürülen bu gözaltı operasyonları en sert biçimde kınıyoruz. Günaşırı gerçekleştirilen ve hukuki dayanaktan tamamen yoksun olan bu siyasi operasyonlar, insan hak ve özgürlüklerine tehlikeli ölçüde zarar vermektedir” dedi.¹¹³

- Mardin, Şırnak ve İzmir’de düzenlenen operasyonla aralarında HDP’li belediye meclis üyeleri ve ilçe eş başkanlarının bulunduğu 21 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında İdil Belediyesi Meclis üyesi Mehmet Eraslan, HDP İlçe Eş başkanı Güler Tunç, HDP Narlıdere ilçe eş başkanı Mehmet Gül, belediye meclisi üyesi Zeynep Sevlüş, HDP üyesi Hatip Öncü ile babası Ferhat Öncü, Hamza Ağırman, Abdulkadir Tatı ve Faysal Taş yer aldı.¹¹⁴

- Muş’ta, polis ekiplerince düzenlenen PKK/KCK operasyonunda gözaltına alınan HDP İl Başkanı Ferhat Çakı ile Eş Başkan Muhlise Karagüzel tutuklandı. Çakı ve Karagüzel Muş Cezaevi’ne konulurken, Kutbettin Çelik isimli kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.¹¹⁵

16 Ağustos 2019

- Basın İlan Kurumu (BİK) Genel Müdürü Yakup Karaca görevden alınarak yerine Rıdvan Duran atandı.¹¹⁶ Karaca 24 Haziran 2015’ten bu yana genel müdürlük görevini yerine

¹⁰⁹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1529001/HDP_den_belediyelerdeki_gorevden_alma_ve_operasyonlara_iliskin_aciklama.html

¹¹⁰ <https://twitter.com/AnOzguc/status/1160458851893862401>

¹¹¹ <https://www.internethaber.com/24-tvde-sok-ayrilik-ersoy-dede-kanalla-yollarini-ayirdi-2043692h.htm>

¹¹² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1535937/iktidara_yakin_medyada_isten_cikarmalar_basladi_istanbul_seciminin_kaybedilmesi_mi_ilgili.html

¹¹³ <http://www.diken.com.tr/hdp-akp-mhp-ittifaki-basarisizligini-bize-saldirarak-gizlemeye-calismaktan-vazgeccin/>

¹¹⁴ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1535129/3_ilde_HDP_lilere_ev_baskini_21_gozalti_HDP_den_aciklama.html

¹¹⁵ <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/musta-hdpnin-il-es-baskanlari-tutuklandi-5283436/>

¹¹⁶ <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190816-7.pdf>

getiriyordu.¹¹⁷ Karaca'nın yerine atanan Duran, SETA Genel Koordinatörü görevi yanı sıra Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu üyesi olan Burhanettin Duran'ın kardeşi olarak biliniyor. Duran¹¹⁸, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanı AKP'den Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na aday adayı olmuştu. Ancak aday gösterilmemesi üzerine İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Binali Yıldırım'ın kampanya ekibinde çalışmıştı.¹¹⁹

17 Ağustos 2019

- Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda 2 Eylül'de yapılacak olan adli yıl açılış törenine katılmayacağını duyuran İzmir Barosu, Türkiye Barolar Birliği'ne (TBB) "Bizi temsil etmiyorsunuz" başlıklı açıklamayla tepki gösterdi. Açıklamada, "İzmir Barosu 111 yıldır olduğu gibi bugün de hiçbir muktedirin önünde eğilmeyerek, temel hak ve özgürlüklerin korunması, demokrasi, insan hakları ve evrensel hukuk ilkelerinin uygulanması için erkler ayrılığı mücadelesini sürdürmektedir. Cumhurbaşkanlığı Kongre ve Kültür Merkezi'nde yapılacak olan adli yıl açılışına katılma kararı alarak nezdinizde meşruluğunuzu yitirmiş olduğunuzdan, düzenlenecek törende İzmir Barosu'nu temsil etmediğiniz hususunu bilgilerinize sunarız" denildi.¹²⁰

- Yargıtay Başkanlığı, 2 Eylül'de Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda yapılacak adli yıl açılış töreniyle ilgili tartışma üzerine yazılı açıklama yayımladı. Açıklamada, "Yargıtay'ın siyasi etki altında olduğuna dair ithamlar ile başlayan bir dizi suçlamalar hiçbir insaf ve adalet ölçüsü ile bağdaşmamakta olup, üzüntüyle karşılanmıştır" denildi. Açıklamada, "Adli yıl açılış davetiyeleri dolayısıyla Yargıtay'a yönelik haksız ve ölçüsüz eleştirileri yapan bazı baroların, yakın geçmişte tüm dünyanın kabul ettiği insan hakları metinlerine dahi karşı çıkması, feraset düzeylerinin açık bir göstergesi olup, bu tür ithamların toplumun vicdanında karşılık bulmayacağı şüphesizdir" denildi.¹²¹

19 Ağustos 2019

- İçişleri Bakanlığı, 31 Mart Mahalli İdareler Seçimi sonucunda Van, Diyarbakır ve Mardin'de büyükşehir belediye başkanlıklarına seçilmiş HDP'lilerin görevden alındıklarını duyurdu. Bakanlık, seçilmiş başkanlar yerine söz konusu illerin valilerini kayyum olarak atandı. Böylece Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Adnan Selçuk Mızraklı, Mardin Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Ahmet Türk ve Van Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Bedia Özgökçe Ertan görevinden alındı.¹²² İçişleri Bakanlığı talimatıyla başkanları görevden alınan Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir belediyelerine ait internet siteleri kapatıldı. Mardin Büyükşehir Belediyesi'nin sitesinde Atatürk fotoğrafıyla birlikte "Çok yakında sizlerle birlikte" yazısı bulunduğu belirtildi. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nin internet sitesine girilemediği, Van Büyükşehir Belediyesi'nin sitesinde de "bakım çalışması" yapıldığına yönelik uyarı çıktığı kaydedildi.¹²³

- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, kayyum atamaları konusunda *Twitter*'dan "Belediye imkanlarının eli kanlı terör örgütü lehine kullanıldığı adli ve idari soruşturmalarla tespit edilmiş ve gereken yapılmıştır. Millet iradesi asla terörün vesayetine terk edilemez.

¹¹⁷ <https://www.haberturk.com/son-dakika-basin-ilan-kurumu-muduru-karaca-gorevden-alindi-2513463>

¹¹⁸ <https://www.bik.gov.tr/kurumsal/genel-mudurluk/genel-mudur/>

¹¹⁹ <https://odatv.com/hakan-sukur-ile-el-ele-gezen-mudur-gorevden-alindi-16081921.html>

¹²⁰ https://twitter.com/izmir_barosu/status/1162744179438604289/photo/1

¹²¹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1537482/Yargitay_dan_Saray_davetiyle_ilgili_aciklama.html

¹²² <https://www.icisleri.gov.tr/diyarbakir-mardin-van-buyuksehir-belediye-baskanlarinin-gorevden-uzaklastirilmasina-dair-basin-aciklamasi>

¹²³ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1539621/Kayyim_atanan_belediyelerin_internet_siteleri_kapatildi.html

Demokrasi mücadelemiz çerçevesinde teröre destek veren belediyelere müdahale kaçınılmazdır” dedi. MHP Lideri Devlet Bahçeli’nin de belediye başkanları görevlerinden alındığı için İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’yu tebrik ettiği açıklandı. Bahçeli’nin Soylu’yu telefonla aradığı ve “Hükümete ve size desteğimiz tamdır” diyerek, Diyarbakır, Van ve Mardin belediyeleri ile ilgili durumu “tedbir” olarak yorumladığı duyuruldu.¹²⁴

- Abdullah Gül, HDP’li başkanlar ile ilgili tartışmada, “Daha yeni seçilmiş belediye başkanlarının ‘bu şekilde’ görevden alınmaları demokrasimiz için doğru olmamıştır” mesajını paylaştı.¹²⁵

- HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli, İçişleri Bakanlığı’nın HDP’li büyükşehir belediye başkanlıklarını görevden almasına tepkisini “Maalesef bu iktidar, AKP-MHP bloku, Erdoğan rejimi, Türkiye tarihine kara bir sayfa daha ekledi. 19 Ağustos, Türkiye tarihine yeni bir sivil darbe olarak geçti. Bu sabah kalktığımızda üç büyükşehir belediye başkanımız görevden alındı ve yerlerine kayyum atandı” sözleriyle ifade etti.¹²⁶

- CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak, HDP’li üç büyükşehir belediye başkanı yerine kayyum atanmasına ilişkin “Görevden almalar siyasetidir. Hukukun üstünlüğü yok sayılmıştır” açıklaması yaptı.¹²⁷

- Diyarbakır, Mardin ve Van büyükşehir belediye başkanlıklarına seçilmiş HDP’liler yerine kayyum atanması, uluslararası medyada yer buldu. *Washington Post* üç belediye başkanının AKP’li adaylar karşısında büyük farkla seçimi kazandıklarına değindi. *Reuters*, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yerel seçim sürecinde sarf ettiği “Eğer PKK ile ilişkileri tespit edilirse seçilen belediye başkanları görevden alınacak” sözlerini hatırlattı. *New York Times* da görevden alınan üç belediye başkanının yüksek oylarla seçildiğini vurguladı. *Aljazeera* ise HDP Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın “Halkın iradesine yapılan bu alçakça darbeye karşı bütün siyasi partiler ve toplum tepki vermelidir. Sustukça sıra Ankara’ya da İstanbul’a da gelir...” *tweetine* yer verdi. *Russia Today* ise İçişleri Bakanlığı’nın PKK ile bağlantısı olan şüphelileri hedef alan bir soruşturmada 29 ilde 418 kişiyi gözaltına aldığı açıklamasına yer verdi.¹²⁸

- *Halk TV* Genel Koordinatörü Tuba Emlek, *Twitter* aracılığıyla kanaldan ayrıldığını duyurdu. Emlek, mesajında “Basın özgürlüğünü yılmadan yıkılmadan savunan bir ekibin parçası olmaktan cesur ve ilkeli insanlarla çalışmaktan onur duydum. O günlerden bugüne sizlerin de bildiği gibi çok şey değişti. Nedenini, niçinini bilmediğim ve asla onaylamadığım bir süreçte yer almayı doğru bulmuyorum” ifadesine yer verdi.¹²⁹

- *Milli Gazete*, “Milli Eğitim, Milli Gazete’yi engelledi mi?” başlıklı haberin¹³⁰ ardından bir süredir Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda ve kurumlarda erişilemeyen *milligazete.com.tr*’ye artık erişilebildiğini yazdı. Gazete açıklamasında, “Haberimizin ardından bugün yine okurlarımız artık okullardan *milligazete.com.tr*’ye erişilebildiğini ilettiler. Bakanlığa bu konuda yaşanan mağduriyetlere kulak verdiği ve hatadan döndüğü için teşekkür ederiz” denildi.¹³¹

20 Ağustos 2019

- İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun, İBB Medya A.

¹²⁴ <https://www.amerikaninsesi.com/a/uc-belediyeye-kayyuma-siyasetcilerden-farkli-tepkiler/5048301.html>

¹²⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/uc-belediyeye-kayyuma-siyasetcilerden-farkli-tepkiler/5048301.html>

¹²⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/hdp-es-baskani-sezai-temelli-yeni-bir-sivil-darbe-yapildi/5047900.html>

¹²⁷ <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/chp-kayyum-karari-hukuki-degil-siyasidir-5289282/>

¹²⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/08/19/uluslararasi-medya-kayyim-atamalarini-nasil-gordu/>

¹²⁹ <https://www.birgun.net/haber/halk-tv-de-ust-duzey-ayrilik-265388>

¹³⁰ <https://www.milligazete.com.tr/haber/2998846/milli-egitim-milli-gazeteyi-engelledi-mi>

¹³¹ <https://www.milligazete.com.tr/haber/3001944/meb-hatadan-dondu-milligazetecomtr-icin-erisim-engeli-kaldirildi>

Ş.'de müdür, şef, kameraman, muhabir, editör ve teknik ekipten oluşan 50 çalışanın işine son verdiği öne sürüldü. İnsan kaynaklarının, işten çıkarılan personeli tek tek arayarak, “iş akdiniz feshedildi” diyerek, işten çıkışlarıyla ilgili yasal işlemleri uyguladığı iddia edildi.¹³²

- Ethem Sancak’ın sahibi olduğu *Türk Medya Grubu*’na bağlı *24 TV*’de gece yapılan canlı yayınların durdurulduğu ve gece 24:00’den sabah 08:00’e kadar çalışan tüm ekibin gündüz vardiyasına kaydırıldığı iddia edildi. Saat 21.00 sonrasındaki tüm programlar kaldırılarak, 24.00’e değin canlı haber bültenleri olacağı öne sürüldü. *Star*’ın kendi matbaasını kapatacağı ve *Akşam* ile *Güneş*’in de basıldığı *Turkuvaz Medya*’nın matbaasında basılacağı aktarıldı.¹³³

- Human Rights Watch (HRW), Diyarbakır Belediye Başkanı Adnan Selçuk Mızraklı, Mardin Belediye Başkanı Ahmet Türk ve Van Belediye Başkanı Bedia Özgökçe Ertan’ın görevden alınmalarını “seçmen haklarının ihlal edilmesi” olarak yorumladı. HRW Avrupa ve Orta Asya Direktörü Hugh Williamson, “Başkan Erdoğan’ın hükümeti, seçilmiş ve görevde olan belediye başkanlarını görevden alıp, belediyeleri ele geçirerek, çoğunlukla Kürtlerin yaşadığı güneydoğu ve doğu bölgelerindeki 3 şehirde Mart ayında yapılan yerel seçim sonuçlarını fiilen iptal etmiştir. Terör iddiaları üzerinden karalama kampanyası yürüterek Kürt halkını seçilmiş temsilcilerinden alı koymak, Türkiye’de demokratik seçimlere, insan haklarına ve hukukun üstünlüğüne inanan herkesi tehlikeye atmaktadır” dedi.¹³⁴

21 Ağustos 2019

- Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, Diyarbakır, Van ve Mardin büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanması ile ilgili olarak “Millet iradesine ipotek koymak kimseye bir şey kazandırmaz. Demokraside temel esas, seçimle gelenin seçimle gitmesidir” dedi. Karamollaoğlu, *TRT*’ye terör örgütü PKK lideri Abdullah Öcalan’ın kardeşi Osman Öcalan’ın çıkarıldığını hatırlatarak, “*TRT*’ye de terör örgütü propagandası yapmaktan kayyum atanacak mıdır?” sorusunu yöneltti.¹³⁵

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, HDP’li üç büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atamasıyla ilgili “Bu yapılan demokrasiyle bağdaşmıyor. Darbe ruhuyla yapılmış bir adım. Millet iradesine darbe indirildi.”¹³⁶

- İyi Parti Sözcüsü Yavuz Ağırlioğlu, kayyum atamalarıyla ilgili “İyi hal kağıdı verdiğiniz, seçmen listelerinde ilan ettiğiniz, seçimde propaganda fırsatı tanıdığınız malum adayların kazananlarına mazbata verip dört ay sonra görevden uzaklaştırma iradenizi milletimize izah etmek mesuliyeti bizzat iktidarındır. Ancak seçilmiş olmak, seçilenlere suç işlemek ve hukuka uymamak imtiyazı tanımaz. Teröre ve teröre destek verenlere gerekli ceza verilmeli fakat bu süreçte alınan idari kararlar ve yapılan idari işlemler doğruluk karinesi ile devlete ve hukuka olan itimadı sarsmamalıdır” dedi.¹³⁷

- AIHM, *Wikipedia*’ya Türkiye’de getirilen erişim yasağının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile uyumlu olduğunu kanıtlaması için hükümete 31 Ekim’e kadar süre verdi. Mahkeme, 29 Nisan’da yapılan başvuruya ilgili olarak hükümete ve davacı tarafa sorular yöneltti. Buna göre, AIHM, erişim yasağı konusunda *Wikipedia* tarafından AYM’ye 2017 yılında yapılan bireysel başvuruyu gündeme taşıdı. İki yıldır başvuruyu sonuçlandırmayan AYM’nin bireysel haklar alanında “etkin iç hukuk yolu” olup olmadığı konusunda taraflardan görüş istedi.

¹³² <https://www.medyaradar.com/medya-asde-deprem-imamoglu-50-gazetecinin-isine-son-verdi-haberi-2012739>

¹³³ <https://www.medyaradar.com/yerel-secim-bir-ulusal-medyayi-bitirdi-24-tvden-sonra-sira-star-ve-aksamda-mi-medyaradarozel-haberi-2012722>

¹³⁴ <https://www.hrw.org/news/2019/08/20/turkey-3-kurdish-mayors-removed-office>

¹³⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1543402/Karamollaoğlu__TRT_ye_de_kayyim_atanacak_midir_.html

¹³⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/deniz-zeyrek/millet-iradesine-saygisizlik-5291768/>

¹³⁷ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/iyi-partiden-kayyum-aciklamasi-246121h.htm>

AYM'nin, internet sitelerinin yasaklanmasıyla ilgili tutumu hakkında bilgi talebinde bulundu. Taraflardan gelecek yanıtlara göre davayı esaslan görecek olan AİHM, gerekli görmesi halinde Strasbourg'da duruşma düzenleyecek. *Wikipedia*, 29 Nisan 2017'de "Türkiye'yi çeşitli terör gruplarıyla aynı düzlemde ve iş birliği halinde göstermeye çalışan içerikler" nedeniyle engellenmişti.¹³⁸

• İzmir Barosu, "halkın toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ile ifade özgürlüğünü kullanabilmesi önünde engel oluşturduğu" gerekçesiyle, İzmir Valiliği'nin 10 gün süre ile il genelinde açık alanda gerçekleştirilecek eylem ve etkinlik yasaklamasına ilişkin kararının iptaline yönelik dava açtı. İzmir Nöbetçi İdare Mahkemesi'ne sunulan iptal talepli dilekçede, Diyarbakır, Mardin ve Van'daki kayyum atamalarına karşı yapılmak istenen protestoların Valilik kararıyla yapılamadığı ifade edilerek, toplantı ve ifade özgürlüğüne ilişkin ulusal ve uluslararası mevzuatlara değinildi.¹³⁹

• 24 TV ile 15 Ağustos'ta yollarını ayırdığını açıklayan *Star* yazarı Ersoy Dede, yeniden kanala döndüğünü duyurdu. Ersoy, "Ha bu arada, Pazartesi saat 13:00'den itibaren yeniden 24 TV'de olacağız nasipse. Görüşmek üzere" mesajını paylaştı.¹⁴⁰

• Beşiktaş Kulübü'nün yayın organı *BJK TV*, yönetim kurulunun daha önce aldığı kararı doğrultusunda yayın hayatına son verdi. *BJK TV*, 31 Ağustos itibarıyla taraftarlarına veda etti. Kanalda görevli 40 çalışan işsiz kaldı. Ancak *BJK TV* adıyla *YouTube* ve sosyal medya mecraları üzerinden iletişim faaliyetlerinin sürdürüleceği belirtildi.¹⁴¹

22 Ağustos 2019

• *Fox Ana Haber* sunucusu Fatih Portakal, *YouTube* kanalı açtığını duyurduğu *Twitter* mesajını silerek, kanalı şirket kuralları gereği kapattığını duyurdu. Portakal, "Youtube kanalımı açtığım gün kapatmak değil, kullanmamak mecburiyetindeyim. Şirket kuralları gereği yapamayacağım bildirildi. Kural kuraldır" dedi.¹⁴²

• İstanbul Kadıköy'de, Diyarbakır, Mardin ve Van'da belediye başkanlıklarına kayyum atanmasını protesto ettikleri gerekçesiyle gözaltına alınan 16 kişi adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.¹⁴³

• İzmir'de görevden alınan HDP'li belediye başkanlarına destek açıklamasında gözaltına alınan 26 avukat, sağlık kontrollerinin ardından serbest bırakıldı. Olayın ardından İzmir Barosu Başkanı Özkan Yücel, işlemin muhalifleri sindirme amacı taşıdığını belirterek, "Bu nedenle, bu konuda toplumun değişik kesimlerinden gelen tüm muhaliflerin açıklama yapmasının, onların en demokratik hakkı olduğunu düşünüyoruz" dedi.¹⁴⁴

• *RTÜK* Uzmanı Ahmet Akalın'ın, editörlüğünü yaptığı çalıştay kitabında öğrencilerin kaleme aldığı makaleleri kendi imzasıyla yayımladığı ileri sürüldü. Akalın'ın editörlüğünü yaptığı "Uluslararası 10. Gelecekle İletişim Çalıştayı" kitabında, çalıştaya katılarak makale yazan Tatiana Coinac isimli öğrencinin çalışmasının kendi imzasıyla yayımlandığı ve söz konusu öğrencinin Mayıs ayından bu yana *RTÜK*'e şikayet dilekçeleri yazdığı ancak sonuç alamadığı öğrenildi. Bunun üzerine sosyal medyada durumu paylaşan Coinac'a, Akalın'ın "Bunun senin için problem olmayacağını düşündüm. Uğraşırsan bu benim için kötü olur" mesajı attığı ileri

¹³⁸ <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201908211039966943-Wikipedia-dosyasini-acan-aihm-turkiyeye-31-ekime-kadar-sure-verdi/>

¹³⁹ <https://www.evrensel.net/haber/385268/izmir-barosu-valiligin-eylem-yasagi-kararina-karsi-dava-acti>

¹⁴⁰ <https://t24.com.tr/haber/ersoy-dede-bir-hafta-icinde-24-tv-ye-geri-dondu,835863>

¹⁴¹ <https://www.fanatik.com.tr/son-dakika-bjk-tv-yayin-hayati-sona-erdi-2085593>

¹⁴² <https://t24.com.tr/haber/fatih-portakal-you-tube-kanalini-actigi-gun-kapatti,836062>

¹⁴³ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1545517/Kadikoy_deki_gozaltilar_adli_kontrol_sarti_ile_serbest.html

¹⁴⁴ <https://bianet.org/bianet/hukuk/212072-izmir-de-darp-edilerek-gozaltina-alinan-avukatlar-serbest-birakildi>

sürüldü.¹⁴⁵

- AKP Eyüp Gençlik Kolları Başkanı Cihat Biradlı'nın, İçişleri Bakanlığı'na sınava girmeden müşavir olarak atandığı belirlendi. AKP'deki görevinden istifa ettiğini açıklayan Biradlı, "İçişleri Bakanlığı'ndaki görevime atanmamdan ötürü, 16.04.2018 tarihinden bu yana sürdürmüş olduğum AKP Eyüpsultan İlçe Gençlik Kolları Başkanlığı görevimden 19.08.2019 tarihi itibarı ile istifa etmiş bulunmaktayım" dedi.¹⁴⁶

- Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı, Atatürk'e yönelik hakaret içeren ifadeler bulunduğu gerekçesiyle "Put Adam" isimli kitabı piyasaya süren yayınevi yetkilileri hakkında soruşturma başlattı. Soruşturma kapsamında savcılığın talebi üzerine Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği, adı geçen kitabın tüm nüshalarına el konulmasına, dağıtım ve satışının yasaklanmasına karar verdi.¹⁴⁷

23 Ağustos 2019

- İnternet alışveriş sitesi *N11.com*, "Put Adam" adlı kitabın satışı nedeniyle hakkında boykot çağrısı yapılması üzerine kitabın satışının durdurulduğunu açıkladı. Şirketten yapılan açıklamada, "Platformumuzu kullanan bir satıcının değerlerimizi hiçe sayan tavrını tasvip etmiyoruz. Durum fark edilir edilmez, ilgili ürünün satışı derhal durdurulmuş, satıcının mağazası kapatılmış, satıcı ile kurumumuzun ilişkisi kesilmiştir" denildi.¹⁴⁸

- Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve Türk Tabipleri Birliği (TTB), Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanmasını, İstanbul'un Kadıköy ilçesinde protesto etti. Sendikalar ve sivil toplum örgütleri, "Halkın iradesini kayyumlara teslim etmemek sadece üç kentin değil hepimizin meselesidir" tepkisini gösterdi. TTB Başkanı Sinan Adıyaman'ın okuduğu basın açıklamasında, "Diyarbakır, Van ve Mardin'de yaşayan yurttaşların ayrımcılığa uğraması ve en temel haklarından olan seçme ve seçilme hakkının tümüyle ortadan kaldırılması, sadece halk iradesine değil aynı zamanda barış içinde, bir arada ve kardeşçe yaşama umuduna da vurulmuş bir darbedir. Seçime saygı yoksa demokrasiye de saygı yok demektir. Kayyumlara karşı çıkmak hepimiz için demokrasiyi savunmaktır" denildi.¹⁴⁹

- HDP Parti Sözcüsü Günay Kubilay, Diyarbakır, Mardin ve Van büyükşehir belediye başkanlıklarına kayyum atanmasına ilişkin "Eğer bu tehdit zamanında önlemez, saldırı zamanında püskürtülemezse İstanbul, Ankara belediyelerini de kapsayacak şekilde genişleyeceğine kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Bu üç büyükşehire yönelik yapılan bu siyasi darbe bugün Türkiye'de kayyum, darbe ve zorbalık aynı zamanda bu iktidarın hakim yönetme biçimi ve temel siyaset felsefesi haline gelmiştir. Demokratik yollardan elde edemediklerini hukuk dışı yollardan elde etmek istiyorlar. İşte bu nedenle kayyum darbesi sadece Kürt illerini değil, Batı'yı da doğrudan ve dolaysız bir biçimde tehdit ediyor" dedi.¹⁵⁰

- Van Valisi Mehmet Emin Bilmez'in kayyum atandığı Van Büyükşehir Belediyesi resmi *Twitter* hesabından Kürtçe ifadeler kaldırıldı. *Twitter* hesabındaki "Şaredariya Bajara Mezin a Wane yazısı kaldırılırken, yalnızca Van Büyükşehir Belediyesi yazısı kaldı. Ayrıca Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Mardin Büyükşehir Belediyesi ve eş başkanlar Bedia Özgökçe Ertan ile

¹⁴⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1544228/RTUK__ogrencinin_makalesine_kendi_imzasini_atti.html

¹⁴⁶ <https://www.birgun.net/haber/akp-genclik-kollari-baskani-biradli-sinavsiz-musavir-oldu-265821>

¹⁴⁷ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/put-adam-kitabina-sorusturma,9Lqnm4c5hEe79kJobOfzXQ>

¹⁴⁸ <https://www.birgun.net/haber/hakkinda-boykot-cagrisi-yapilan-n11-com-dan-put-adam-aciklamasi-265953>

¹⁴⁹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1547003/Kadikoy_de_kayyim_protestosu.html

¹⁵⁰ <https://www.birgun.net/haber/hdp-sozcusu-kayyum-darbesi-istanbul-ve-ankara-ya-kadar-genisleyecek-266003>

Mustafa Avcı takipten çıkarıldı. Hesaptan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Süleyman Soylu ve Van Valiliği takip edilmeye başlandı.¹⁵¹

- Afyonkarahisar'a bağlı Sandıklı Kaymakamı Eflatun Can Tortop, *Twitter*'daki hesabından Kaz Dağları'ndaki ağaçların kesilmesine karşı çıkanlara ve *Cumhuriyet*'te yer alan haberleri ağır bir dille eleştirdi. Tortop, gazeteyi hedef alarak "solcu, laikçi, Atatürkçü yobazlar, adam olmayacak bu gazete" şeklinde paylaşımlarda bulundu.¹⁵²

24 Ağustos 2019

- Sinemaya ilişkin haberlere yer veren *Filmloverss* sitesinin yazarı Güvenç Atsüren, Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü tarafından Oscar adayı olarak seçilen Semih Kaplanoğlu'nun yeni filmi "Bağlılık – Asli" filminin varlığından ne sinema sektörünün ne de kamuoyunun haberdar olmadığını belirterek, eleştirdi. Atsüren, "Öyle ki, şu ana kadar filmin ne bir poster, ne bir görsel, ne de fragmanı kamuoyu ile paylaşılmış durumda. Diğer ülkeler, uluslararası festivallerde ses getirmiş, ödüller kazanmış filmlerini bu kategori için seçerken, Türkiye neden böylesi 'ortada olmayan' bir yapıyı aday aday olarak gösteriyor. Eldeki tüm bilgiler, seçimin siyasi bir karar olduğuna şüphe bırakmıyor. Bizzat Cumhurbaşkanı tarafından övgülere boğulan -bunun sanatsal değil, siyasi bağlamda yapıldığına kimsenin şüphesi olduğunu düşünmüyorum- bir yönetmenin filminin seçilmesi, klasik bir taraf tutma hamlesinden başka bir şey değil. Kurallar gereği aday gösterilen filmin en geç 30 Eylül'e kadar Türkiye'de vizyona girmesi gerekiyor. Görünen o ki, 'Bağlılık – Asli' acele bir şekilde vizyona sokulacak ya da sokulmuş gibi yapılacak" sözlerine yer verdi.¹⁵³

25 Ağustos 2019

- *Beyaz TV* Genel Yayın Koordinatörü Osman Gökçek, *Twitter*'dan yaptığı açıklamayla geçtiğimiz günlerde kanala geri döndüğü duyurulmuş olan Rasim Ozan Kütahyalı'nın işine son verildiğini duyurdu. Boşnaklara hakaret ettiği iddiasıyla yargılanan Kütahyalı'nın ekranlara dönmemesi için kampanya başlatılmış, Boşnaklar ve Ahlak Gönüllüleri Platformu'nca *Beyaz TV* önünde protesto eylemi yapılması planlanmıştı.¹⁵⁴

- *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin, boşandığı eşi tarafından 10 yaşındaki kızları Bilge'nin gözü önünde öldürülen Emine Bulut cinayeti ardından sadece dizi ve filmlere müdahale ederek şiddetin önüne geçilemeyeceğini söyledi. Şahin, "*RTÜK*'ün görev alanına giren televizyon yayıncılığına ilişkin ortaya çıkan şiddet içerikli yayımlara karşı tedbir alınması beklentisi makuldür ve *RTÜK*'ün en hassas olduğu konuların başında gelmektedir. Şiddeti meşru gösteren, normalleştiren ve özendiren yayın içeriklerine karşı görev sorumluluğumuzun bilincinde olarak dizi filmlerde bahse konu sahnelerin temizlenmesi için gereken tedbirleri almayı sürdürüyoruz. Kadına şiddete ve kadın cinayetlerine duyarsız, sessiz ve tepkisiz kalmayacağız" diye konuştu. Şahin, dizi filmler konusunda Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile koordineli olarak çalıştıklarını açıklayarak, "Ne tezattır ki bazı kesimler tarafından eleştirilirken kantarın topuzu kaçırılarak, *RTÜK* bir taraftan sansürcü ilan ediliyor diğer taraftan ceza vermemekle suçlanıyor. Üst Kurul, düzenleme faaliyetlerinde ikili ilişkileri önemseyerek güçlü bir iletişim ve olumlu yönlendirmelerle şiddeti öven dizilerin fragmanlarını daha önce yayından kaldırtmış, bazen de ilgili televizyonun ya da yapımcının özür dilemesini sağlamıştır. Cezalandırmak en son düşünülecek yöntem olarak görülmelidir. *RTÜK* olarak son bir yılda, kadınlara yönelik baskıları teşvik eden, kadınları istismar eden ve şiddet içerikli yayımlar nedeniyle beş defa program

¹⁵¹ <https://www.evrensel.net/haber/385394/van-kayyumu-twitter-profilinden-kurtceyi-kaldirdi>

¹⁵² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1547100/Kaymakam_hakaret_yagdirdi.html

¹⁵³ <https://www.filmloverss.com/semih-kaplanoglunun-baglilik-asli-filminin-oscar-aday-adayi-secilmesine-dair/>

¹⁵⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/08/25/rasim-ozan-kutahyalı-beyaz-tvden-kovuldu/>

durdurma müeyyidesi uygulanmış, 1 milyon 795 bin 796 lira idari para cezası verilmiştir” dedi.¹⁵⁵

26 Ağustos 2019

- CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’ın yanıtlaması istemiyle verdiği soru önergesinde basın kartlarına ilişkin ambargo listesinin hazırlanmasına yönelik iddiaları sordu. Önergede, “Kamuoyuna yansıdığı biçimi ile basın kartlarında bir ambargo listesi hazırlandığı doğru mudur? Son durumda kaç kişide sarı basın kartı bulunmaktadır? Son beş yılda iptal edilen sarı basın kartı sayısı kaçtır? Yargısız infaz yapılarak kamuoyunda yer aldığı biçimi ile basın kartı verilmeyecek olan gazeteciler kimlerdir? Ve neden bu kişilere basın kartı verilmemesi düşünülmektedir” sorularına yer verdi. Gürer, “Basın kartı iktidar yandaşlığı için baskı aracı olamaz. Basın Kartları Yönetmeliği’nin aksayan yönleri sektörün de görüşleri alınmak sureti ile giderilmelidir. Basın Kartları Komisyonu, meslek temsilcilerinin yer aldığı bir yapıya kavuşturulmalıdır. Bir yılı aşkın süredir basın kartı alma hakkına sahip oldukları halde alamayanların haklarının iadesi sağlanmalıdır” dedi.¹⁵⁶

- İzmir’de 21 Ocak 2016’da internet haber sitesi olarak kurulmuş İz gazete, yazılı yayına geçti. İz gazete Genel Yayın Yönetmeni Ümit Kartal, “Zor ve uzun bir yola çıkıyoruz. Mevzuatı bilen herkes bize ‘üç yıl nasıl bekleyeceksiniz?’ diyor. Buradan net söylüyorum. Beklemeyeceğiz ve bu kısır döngüyü değiştirmek için tırnaklarımızla direneceğiz” dedi.¹⁵⁷

- *Halk TV* Genel Yayın Yönetmeni Serhan Asker, *Twitter* aracılığıyla Rus haber ajansı *Sputnik* ve *RS FM*’deki programları sonlandırılan gazeteci Yavuz Oğhan ile anlaştıklarını duyurdu. Asker, “El sıkıştık. Artık o da *Halk TV* ailesinde. Hoş geldin sevgili Oğhan” mesajını paylaştı.¹⁵⁸

- Galatasaray-Konyaspor arasındaki müsabakayı veren *TRT* muhabiri Volkan Kılıç anonsta söylediği “Galatasaray galibiyetle tanışmak istiyordu ama ne yazık ki bu gerçek olmadı” ifadesine Konyaspor’dan gelen tepki üzerine özür diledi. Kılıç, *Twitter* aracılığıyla “Maç sonrası yaptığım yayında, sehven kullandığım ‘ne yazık ki’ ifadesinden dolayı, başta Konyaspor camiası olmak üzere, tüm futbolseverlerden özür dilerim. Günün yorgunluğundan kaynaklanan bir iş kazası olduğunu değerlendirmenizi rica ediyorum” mesajını paylaştı.¹⁵⁹

27 Ağustos 2019

- CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu, kadın cinayetleriyle ilgili TBMM’de verdiği Araştırma Önergesi’nde, “2019 yılı Ocak ayında 43 kadın, Şubat ayında 31 kadın, Mart ayında 27 kadın, Nisan ayında 36 kadın, Mayıs ayında 37 kadın, Haziran’da 40 kadın, Temmuz’da ise 31 kadın olmak üzere ilk 7 ayda en az 244 kadın erkekler tarafından öldürülmüştür” bilgisini paylaştı.¹⁶⁰

- AKP İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan’ın vekil seçildikten sonra İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraki Metro İstanbul A. Ş.’nin personel listesindeki kadrosunun devam ettiğine yönelik haberlere ve sosyal medya paylaşımlarına erişim engeli getirildiği öne sürüldü.¹⁶¹ Erişimi engellenen haberde, insan kaynaklarında çalışan Kavakçı’nın kurumda çalışırken ABD’ye siyaset doktorası eğitimine gönderildiği ve aileden birçok kişinin halen bürokraside ve siyasette üst düzey kadrolarda görev yaptığı iddia edilmişti. Haberlerde, Kavakçı’nın Metro

¹⁵⁵ https://www.ntv.com.tr/turkiye/rtukten-emine-bulut-cinayetiyle-ilgili-aciklama,031_xcLwrEeHu55ZOSDMsg

¹⁵⁶ <https://www.evrensel.net/haber/385559/chpli-omer-fethi-gurer-basin-karti-ambargosu-nu-meclise-tasidi>

¹⁵⁷ <https://www.birgun.net/haber/iz-gazete-yayin-hayatina-basladi-266230>

¹⁵⁸ <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-yavuz-oghan-in-yeni-adresi-belli-oldu,836742>

¹⁵⁹ <https://www.birgun.net/haber/galatasaray-in-beraberligine-ne-yazik-ki-diyen-muhabir-ozur-diledi-266236>

¹⁶⁰ <https://www.haberler.com/chp-kadin-cinayetlerini-meclis-gundemine-tasidi-12365733-haberi/>

¹⁶¹ <https://halktv.com.tr/gundem/ibbde-ise-girdigi-gun-aldigi-bursla-abdye-giden-ravza-kavakci-haberle-402839h>

A.Ş.’nin Tasarım Hizmetleri Müdürlüğü’nde 2669 sicil numarasıyla tasarım mühendisi olarak personel listesinde görüldüğü ve listede kıdem durumu, maaşı ve Iban numarasının yazılı olduğu belirtilerek, toplamda aldığı maaş tutarının 4.796 lira olduğu kaydedilmişti. SAP adı verilen personel listesinde de adı görülen Kavakçı’nın, Metro A.Ş. sitesinde de resimli kimlik kaydının halen yer aldığı ancak işten ayrılma tarihinin boş bulunduğu belirtilmişti. Öte yandan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ise, “Kavakçı elektrik mezunuyken, Metro AŞ tarafından ABD’ye siyaset doktorası yapması için gönderilmiş. Buna karşılık dört yıl 11 ay mecburi hizmet tanımlanmış ama bunu tamamlayamadan milletvekili olmuş. Dolayısıyla şu an kuruma bu anlamda bir borcu var. Sözleşme gereği hizmet etmesi gereken dönemi, kuruma hizmet olarak verememiş” demişti.¹⁶²

28 Ağustos 2019

• *Demirören Medya Grubu* bünyesinde yer alan *CNN Türk*, *DHA*’nın tepe isimleri görevden alındığı ve yerlerine *A Haber*’den iki isim getirildiği bildirildi. *CNN Türk* Genel Müdürü olarak atanan Murat Yancı, Haber Merkezi’nde yeni bir yapılanmaya hızlı başlamıştı. Murat Yancı’nın, *CNN Türk* Programlar Koordinatörlüğü’ne Yasemin Tüzemen’ni getirdiği öğrenildi.¹⁶³

• Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, aralarında *Evrensel*, *Yeni Asya* ile kapatılan *Dünya TV* ve *Yaşam TV*’nin bulunduğu kurumların çalışanlarına basın kartı ambargosu uygulandığı iddialarına yanıt verdi. Altun, konuyu gündeme taşıyan haberleri, “bir karalama operasyonunun ürünü” olarak nitelendirerek, “Tüm süreç, Basın Kartı Yönetmeliği bağlamında yürütülmüştür ve yürütülmektedir. Varsayımlar, çelişkiler, muğlak cümleler, asılsız ve delilsiz iddialarla gündemi meşgul etmek politik mühendisliktir, art niyetli çabalaradır” ifadesini kullandı. Aralık 2018’de Basın Kartı Yönetmeliği’nde, “kurumsal revizyonlar dışında basın kartının “itibarını ve saygınlığını koruyacak şekilde” değişiklikler yapıldığını ifade eden Altun, “Uluslararası örnekler de değerlendirilerek hazırlanan yeni basın kartlarının tasarım ve basım süreçlerinin hazırlıkları tamamlamış, medya mensuplarından yenileme başvuruları alınmış ve işlemlere başlanmıştır. Bugüne kadar yaklaşık 10 bin basın mensubunun kartları kendilerine teslim edilmiştir” dedi. Altun, “Yeni Basın Kartı Yönetmeliği, ilk günlerden itibaren statükocu yorumlara maruz kalmıştır. Bununla birlikte bazı basın mensuplarının basın kartlarının bilinçli olarak bekletildiğini, amacın da gazetecileri yıpratmak olduğunu iddia etmek, bilgi kirliliğinden beslenen çevreler dışında kimseye fayda getirmeyecek bir karalama operasyonunun ürünüdür. İlk basın kartı, sürekli basın kartı ya da çeşitli sebeplerle yenileme başvurularının tarih sıralamasına göre değerlendirildiği göz önünde bulundurulduğunda bu yorumların art niyetli olduğu açıktır. Varsayımlar, çelişkiler, muğlak cümleler, asılsız ve delilsiz iddialarla gündemi meşgul etmek politik mühendisliktir, art niyetli çabalaradır” dedi.¹⁶⁴

• Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesi, *Ülke TV*’deki “En Sıradışı” programının sunuculuğunu yapan Güneş gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Turgay Güler’in, Diyarbakır’da uğradığı silahlı saldırı sonucunda yaşamını yitiren Diyarbakır Barosu eski Başkanı Tahir Elçi’nin cenazesine ve CHP İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’a yönelik sözleri nedeniyle, beş bin lira tazminat ödemesine hükmetti. Güler, Elçi’nin cenazesini, “terörist cenazesi” olarak, Tanal’ı da “Bu Tanal arkadaşın PKK cenazesinde ne işi var” sözleriyle hedef almıştı. Bunun üzerine Tanal, “Hukuka aykırı söylemlerle kişilik haklarına saldırıda bulunduğu” iddiasıyla Güler hakkında tazminat davası açtı. Güler ve program yaptığı *Ülke TV*’den kazandığı paranın eline geçtiğini

¹⁶² <http://haber.sol.org.tr/turkiye/ravza-kavakcinin-halen-ibbden-maas-aldigi-haberlerine-erisim-engeli-269257>

¹⁶³ <https://www.medyaradar.com/unlu-rapci-sunucunun-dekoltesinden-gozlerini-alamadi-haberi-2013120>

¹⁶⁴ <https://www.evrensel.net/haber/385701/fahrettin-altun-basin-kartinda-ambargo-haberlerini-karalama-olarak-niteledi>

belirten Tanal, “Umarım yargının verdiği bu karar kendisine ders olmuştur. Bundan sonra insanlara iftira atmadan önce, hakaret etmeden önce, iktidara muhalif gördüğü siyasetçilere ‘terörist’ yaftası yapıştırmadan önce iki kere düşünsün. Güler’den kazandığım parayla vatandaşlara ikramda bulunacağım” dedi.¹⁶⁵

29 Ağustos 2019

• RTÜK üyesi Faruk Bildirici, RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in “kadına yönelik şiddet” konusunda uzmanların hazırladığı raporu beş aydır çekmecesinde beklettiğini ve Üst Kurul’a sunmadığını aktardı. Şahin ise, Bildirici’ye, sosyal medya hesabı aracılığıyla “Biz, RTÜK olarak bu yeni seçilen üyemize artık serbest meslek mensubu değil kamu kurumu üyesi olduğunu anlatamadık. Kendisini ciddiyete ve asıl işi olan kurum üyeliği yapmaya ve varsa insafa davet ediyorum. RTÜK’te hiçbir dosya RTÜK Başkanı’nın çekmecesinde beklemez” yanıtını verdi.¹⁶⁶

• İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alınan HDP’li Mardin, Diyarbakır ve Van büyükşehir belediye başkanlarının *Halk TV*’de “Siyaset Kültürü” adlı programa konuk olmasına, AKP’li Burhan Kuzu, “RTÜK, bu konuda gerekeni yapacaktır. Terör örgütü propagandasına asla müsaade edilemez” açıklamasında bulundu. Kuzu, “CHP’nin yayın organı, yandaş kanal *Halk TV* bu akşam ekranına terör örgütünü destekledikleri için görevden alınan belediye başkanlarını çıkarmış. CHP, Kandil’den talimat almaya devam ediyor. RTÜK, bu konuda gerekeni yapacaktır. Terör örgütü propagandasına asla müsaade edilemez” ifadesini kullandı.¹⁶⁷

• AYM, uğradığı suikast sonucu yaşamını yitiren Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve *BirGün* yazarı Hrant Dink’in ailesinin, etkili soruşturma yapılabilmesi için yaptıkları başvuruyu, “başvuru yollarının tüketilmemesi gerekçesiyle” kabul etmedi. Dink’in ailesi, avukatları aracılığıyla AYM’ye bireysel başvuru yaparak, Dink’in öldürülmesinde kusuru bulunan kamu görevlileri hakkında etkili soruşturma yapılmasını talep etmişlerdi. AYM, “Başvurucuların iddialarının ve olayla ilgili soruşturmanın etkili yürütülüp yürütülmediğinin, ölüm olayının sebep ve koşulları yani gerçekleşme şartları adli makamlarca netleştirilmeden Anayasa Mahkemesi’nce bir bütün olarak değerlendirilmesinin bu aşamada mümkün olmadığı, bu hususların olay hakkında görülmekte olan yargılama sürecinde elde edilen veriler bir bütün olarak incelenmek suretiyle değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığı belirtilen, kararda başvurunun başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle oy birliği ile kabul edilmedi” kararını verdi.¹⁶⁸

• Ekonomi gazetesi *Dünya*, eski Genel Yayın Yönetmeni Hakan Güldağ’a satıldı. Satışla ilgili olarak *Dünya Gazetesi*’nin eski sahibi Didem Demirkent tarafından bir açıklamada, “Şirketimiz hepimizin bilgisi dahilinde uzun süredir gerek Türkiye ekonomisinin daralması gerek kendi borçlarımızın artarak devam etmesi ile çalışamaz duruma gelmiştir. Varlıklarımızın devri veya tasfiyesi bizim için zorunlu olmuştur. *Dünya* adının yaşaması adına bize gelen teklifler içinde Güldağ’ın bizim ilkelerimizde devam edeceğine inanarak kendisinden gelen teklif kabul edilmiştir. Bu kapsamda iş sözleşmeleri de kendisine devredilmiştir. Geçmişe yönelik maaş alacaklarımız tarafımızca ödenecektir” denildi.¹⁶⁹

• Gazeteci Faruk Çakır, *Yeni Asya*’daki köşesinde, “Demokrasinin yolunun engeli” başlıklı yazısında, AB ile Türkiye’nin ilişkilerinin her geçen gün yeni olumsuzluklara şahit olduğunu belirtti. Çakır, Gazeteciler Cemiyeti Basın Evi’nin ev sahipliğinde düzenlenen

¹⁶⁵ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1553709/Turgay_Guler__Mahmut_Tanal_a_tazminat_odedi.html

¹⁶⁶ <http://www.krttv.com.tr/gundem/rtuk-te-buyuk-kavga-kadina-siddet-dosyasi-h12424.html>

¹⁶⁷ <https://twitter.com/BurhanKuzu/status/1166814230366040065>

¹⁶⁸ <https://www.birgun.net/haber/aym-dink-ailesinin-bireysel-basvurusunu-reddetti-266599>

¹⁶⁹ <https://www.haberturk.com/dunya-gazetesi-satildi-2517552-ekonomi>

“Dünden Bugüne AB-Türkiye İlişkileri ve Medyada AB Algısı” panelinde Türkiye ile AB ilişkileriyle ilgili önemli tespitlerin dile getirildiğini ifade etti. Çakır, “Türkiye’de ülkemizin AB üyesi olmasını istemeyenler olduğu gibi Avrupa’da da yine Türkiye’nin, AB üyesi olmasını istemeyenler vardır. Haliyle bu ekipler, duyulan olumsuz haberleri karşılıklı olarak manşetlere taşıyıp Türkiye’nin üyelik yolunu kapatmaya çalışmış oluyorlar. Panelin açış konuşmasını yapan Gazeteciler Cemiyeti Başkan Yardımcısı Yusuf Kanlı, Türkiye ve AB ilişkisini yorumlarken şöyle konuşmuş: ‘Türkiye, AB ile Gümrük Birliği olan, ama üye olmayan tek ülke. Türkiye bu süreçte birkaç kez çok önemli fırsat kaçırmış, çok önemli dönemlerde belirli kararları vermekten geri durarak AB’den uzak durmuştur. Geldiğimiz noktada Türkiye-AB ilişkilerinde ciddi kırılmalar yaşıyoruz. Kavga ederek aynı evde yaşamaya çalışan bir çift gibi. Özellikle basın ve ifade özgürlüğündeki mevcut uygulamanın dışına çıkılması nedeniyle AB ile sıkıntılar yaşamamıza neden oluyor’ diye konuşmuş. Türkiye’nin, Avrupa Birliği üyeliğinin önündeki engeller, gerçekten Türkiye’nin ve milletin aleyhinde olan engeller değil mi? Hak, hukuk, adalet, şeffaflık, denetleme gibi haller, Türkiye, AB’ye üye olsa da olmasa da hepimize lâzım olan şeyler değil mi? Milletin menfaatine olan ‘iyi yol’ önündeki engelleri hep birlikte çalışarak aşalım vesselam” şeklinde yazdı.¹⁷⁰

30 Ağustos 2019

- CHP İstanbul önceki dönem Milletvekili Barış Yarkadaş tarafından hazırlanan “Ağustos ayı Medyada Hak İhlalleri Raporu”na göre; Türkiye’de 145 gazeteci hala cezaevinde. 12 gazeteci gözaltına alındı, iki haber sitesi hakkında soruşturma başlatıldı. Bir gazeteciye dava açıldı, bir gazeteci hakim karşına çıktı. İki gazeteci saldırıya uğradı ve darp edildi. İki habere ilişkin toplam 700 haber linki ve *twit* erişime engellendi.¹⁷¹

31 Ağustos 2019

- Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın imzasıyla yayımlanan karara göre, Basın İlan Kurumu Genel Kurulu temsilciliklerine 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunun 5’inci maddesi gereğince 12 kişi atandı.¹⁷² Söz konusu isimler, 36 kişilik BİK Genel Kurulu’nda Hükümet Grubu olarak görev yapacaklar. Atanan isimler arasında, eski Basın-Yayın Genel Müdürü Mehmet Akarca, SETA Direktörü Doç. Dr. Zahid Sobacı ile SETA’nın kamuoyunda tepkiyle karşılanan “Uluslararası Medya Kuruluşlarının Türkiye Uzantıları” başlıklı raporunu hazırlayan *Takvim* yazarı İsmail Çağlar, *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektör Vekili ve eski AKP milletvekili Prof. Dr. Edibe Sözen, İbn Haldun Üniversitesi Medya ve İletişim Bölümü Başkanı Doç. Dr. Mehmet Emin Babacan, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Medya İlişkileri Koordinatörü Mücahid Eker ile Marmara Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Kübra Güran Yiğitbaşı yer alıyor.¹⁷³ Bu arada İbn Haldun Üniversitesi, Bilal Erdoğan’ın yöneticisi olduğu TÜRGEV’in kurduğu bir vakıf üniversitesi olarak biliniyor.¹⁷⁴ Yiğitbaşı ise, 2014 yılında *Kanal 7*’deki bir programda kamu görevlileri için başörtüsü yasağını kaldırdığı için o dönemki Başbakan Erdoğan’a teşekkür etmesiyle tanınıyor.¹⁷⁵

- İsrail’de Gazze’nin doğusundaki gösterilerini takip ettiği sırada AA’nın foto muhabiri Ali Cadallah, İsrail askerleri tarafından kauçuk kaplı mermiyle vuruldu. İlk olarak 25 Mayıs

¹⁷⁰ https://www.yeniasya.com.tr/faruk-cakir/demokrasi-yolunun-engeli_501701

¹⁷¹ <https://www.birgun.net/haber/medyada-hak-ihlalleri-raporu-aciklandi-agustos-ayinda-baski-artti-266714>

¹⁷² <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/basin-ilan-kurumu-genel-kurulu-temsilciliklerine-atama-/1569527>

¹⁷³ <https://www.bik.gov.tr/kurumsal/teskilat-yapisi/genel-kurul/>

¹⁷⁴ <https://t24.com.tr/haber/seta-raporunu-yazan-ismail-caglar-basin-ilan-kurumu-temsilciligine-atandi,837356>

¹⁷⁵ <https://www.star.com.tr/guncel/kubra-yigitbasindan-basbakan-ana-basortusu-tesekkuru-haber-923104/>

2018’de göğsüne göz yaşartıcı gaz kapsülü isabet eden Cadallah, bir ay sonra bu kez mermi parçasıyla elinden yaralandı. Cadallah, ayrıca 22 Mart 2019’daki gösteriler sırasında da yaralanmıştı.¹⁷⁶

• İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, düğün için gittiği Batman’da, bölgede yapılan kayyum atamalarına ilişkin, “İBB Başkanımı diye yapılan haksızlığa, hukuksuzluğa göz yumacak bir insan asla değilim. Olmayacağım da. Vicdana sığmayan bir olayı dolayısıyla dile getirmekten çekinmem. Bu yapılan kayyum ataması yanlıştır. Lütfen bu yanlıştan dönünüz” açıklamasında bulundu.¹⁷⁷

Olumlu Gelişmeler

4 Ağustos 2019

• İzmir Büyükşehir Belediyesi, kentte faaliyet gösteren günlük yedi yerel gazete yönetimiyle bir araya gelerek, yerel medyaya destek verilmesi amacıyla proje oluşturdu. İzmir Gazeteciler Cemiyeti (İGC) tarafından “Yerel Basına Ses Ver” sloganı ile başlatılan kampanya kapsamında İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, projeye ilişkin “Türkiye’de medya bu kadar çökmüşken, tek nefes alacak yer yerel medyadır. Nefes dediğimiz en temel haklarımızdan olan haber alma hürriyetidir. Vatandaş olarak şu anda bu hürriyetimizden mahrumuz. Bu mağduriyeti giderecek tek mecra aslında yerel basındır. Gazeteciler kamu adına görev yapar, belediyeler de kamu yararına çalışır. Belediye olarak nasıl yol yapıyorsak, insanların daha özgür, rahat ve mutlu yaşaması için de basına bu yardımı yapıyoruz” dedi. Kentte İngilizce gazete de basılması ve “askıda gazete” ile vapur iskeleleri, metro istasyonları, Kemeraltı, Kıbrıs Şehitleri gibi farklı noktalarda gazete dağıtılması da amaçlanıyor.¹⁷⁸

6 Ağustos 2019

• Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, “Avukatlar, hakimler, üst düzey memurlardan oluşan ve rüşvetle sanıkları beraat ettiren gizli konsey ortaya çıkarıldı” şeklinde haber yayımlayan *Sabah*’ın 20.000 lira tazminat ödemeye mahkum edilmesine ilişkin kararı bozdu. Kararda, “Habere konu edilen olayların güncellik, toplumsal ilgi kamu yararı ile öz ve biçim arasındaki denge unsurlarını haiz bulunduğu, haberlerin içeriğinde davacılar hakkında doğrudan kişilik değerlerine yönelen küçültücü veya hakaret teşkil eden herhangi bir ifadeye yer verilmediği, bu kapsamda yayının AİHM içtihatları karşısında basın özgürlüğü kapsamında korunması gerektiği” belirtildi. *Sabah*’ta 18 Nisan 2011’de Abdurrahman Şimşek imzalı “Büyük davalara rüşvet konseyi” başlıklı bir yazı hazırlandı. Yazı dizisinde alt başlık olarak “Avukatlar, hâkimler, üst düzey memurlardan oluşan ve rüşvetle sanıkları beraat ettiren gizli konsey ortaya çıkarıldı” bilgisi verildi. 19 - 20 Nisan 2011 tarihli yayınlarda da habere devam edilerek konseyde yer aldıkları bildirilen hâkim ve avukatların isimleri kodlanarak, resimleri mozaiklenerek sayfaya konuldu. Haberde isimleri geçen iki avukat, *Sabah* ve muhabiri aleyhinde 500’er bin liralık tazminat davası açtı. İstanbul Anadolu 1. Asliye Hukuk Mahkemesi, 2012’de davacıların kişilik haklarına saldırı niteliğinde olduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar vererek gazeteyi toplamda 20.000 lira tazminata mahkûm etti. Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, 2013’te kararı basın özgürlüğü kapsamında bozdu. Ancak yerel mahkeme karara direnince dosya Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’na gitti. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, tazminat kararını bozarak, haberin basın

¹⁷⁶ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israil-askerleri-aa-foto-muhabirini-basindan-yaraladi/1569302>

¹⁷⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/1558903/imamoğlu_ndan_kayyim_cagrisi_Lutfen_bu_yanlistan_donun.html

¹⁷⁸ <https://www.yenialanya.com/guncel/izmirde-yerel-medyaya-can-suyu-projesi-h376582.html>

özgürlüğü kapsamında değerlendirdi.¹⁷⁹

7 Ağustos 2019

• Ankara 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nce *Bianet.org*'a getirilen erişimin engellenmesi kararının sehven alındığı bildirildi. *Bianet*'in avukatı Meriç Eyüboğlu, Jandarma Genel Komutanlığı'nın 16 Temmuz'da *Bianet* ile birlikte 136 adres için erişimin engellenmesini talep ettiği ve mahkemenin aynı gün erişimin engellenmesi kararı aldığı ancak 17 Temmuz'da Jandarma Genel Komutanlığı'nın, sadece *bianet*'e ilişkin olarak talebin sehven yapıldığını belirterek tekrar mahkemeye başvurduğunu bildirdi. Eyüboğlu, "Görüldüğü kadarıyla Jandarma Genel Komutanlığı herhangi bir gerekçe belirtmeden erişimin engellenmesi talebinde bulunduğu listenin 14. sırasında *Bianet*'in bu listede sehven yer aldığını belirterek, kararın bu yönüyle düzeltilmesini istemiş. Bu karar da tıpkı ilk karar gibi muhataplarına tebliğ edilmeyen bir karar" dedi.¹⁸⁰

16 Ağustos 2019

• İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, "Barış için Akademisyenler" imzacısı Ankara Üniversitesi'nden emekli Prof. Dr. Gülay Toksöz'ün yurt dışına çıkış yasağını itiraz üzerine kaldırdı. İlk başvuruda AYM'nin kararını dikkate almayan mahkeme, talebi reddetmişti. Bu karara AYM kararını tanımamasıyla "Anayasal ve yargısal krize neden olacağı ve görev suçu oluşturacağı" yönünde itiraz başvurusu yapıldı. Bunun üzerine Mahkeme yasağını kaldırdı. Karar, AYM'nin ihlal kararından sonra bir yerel mahkemeye imzacı akademisyenlerle ilgili verilen ilk olumlu karar oldu.¹⁸¹

17 Ağustos 2019

• Jandarma Genel Komutanlığı talebi üzerine Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği'nce *Twitter* hesabına erişim engeli getirilen HDP İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un itirazı üzerine erişim engeli kaldırıldı. Ersoy, "Ancak bu karar da siyasi iktidarın düşünce ve ifade özgürlüğüne tahammülsüzlüğünün kronikleşmiş olduğunun ve geline nokta mutlak Anayasal güvencelere sahip bir milletvekiline değin uzandığının ilanıdır" dedi.¹⁸² Ersoy, 6 Ağustos'ta hesabına erişim engeli getirildiğini duyurmuştu.¹⁸³

20 Ağustos 2019

• Mersin'de gözaltına alınan *Mezopotamya Ajansı* Muhabiri Ergin Çağlar adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Çağlar Mersin Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmada hakkında gözaltı kararı olduğu gerekçesiyle 16 Ağustos'ta gözaltına alınmıştı.¹⁸⁴

22 Ağustos 2019

• Gazeteci Erdem Atay'ın genel müdürlüğünü üstlendiği *Veryansintv.com* yayın hayatına başladı. Sitenin yazar kadrosunda Birgül Ayman Güler, Şevket Apuhan, Cem Gürdeniz, Beyazıt Karataş, Cengiz Özakıncı, Mustafa Önsel, Kıraç, Yavuz Alogan, Banu Avar, Osman Başıbüyük, Gülümser Heper, Hasan Ünal, Özcan Yeniçeri gibi isimler yer alıyor.¹⁸⁵

23 Ağustos 2019

• Gözaltına alınan *Evrensel* yazarlarından edebiyatçı Ayşegül Tözeren, adli kontrol

¹⁷⁹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1520956/Basin_icin_ictihat_karari.html

¹⁸⁰ <https://bianet.org/1/19/211456-bianet-in-engellenmesi-karari-sehven-135-adres-hala-yasakli>

¹⁸¹ <https://www.evrensel.net/haber/385005/mahkeme-baris-akademisyeni-gulay-toksozun-yurt-disina-cikis-yasagini-kaldirdi>

¹⁸² <http://bianet.org/bianet/siyaset/211797-vekil-ersoy-un-twitter-hesabina-erisim-engeli-karari-itirazla-kaldirildi>

¹⁸³ <https://twitter.com/OyaErsoy/status/1158724478274363393>

¹⁸⁴ <https://www.evrensel.net/haber/384862/gazeteci-ergin-caglar-serbest-birakildi-2>

¹⁸⁵ <https://www.habererk.com/gundem/veryansintvcom-yayina-basladi-h114450.html>

uygulaması ve yurt dışı çıkış yasağıyla serbest bırakıldı. Tözeren, evinde 20 Ağustos'ta gözaltına alınmıştı.¹⁸⁶

24 Ağustos 2019

• Gazeteci Uğur Dündar, İzmir merkezli olarak *CTT Haber* isimli yeni bir televizyon kanalı kurulacağını açıkladı. Dündar, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, “İzmir'den ülke genelini kapsayacak güçlü bir haber kanalına büyük ihtiyaç var. Kuruluş hazırlıklarımı sürdüren, uydu, *D-Smart* ve *Digitürk*'te yer alacağı söylenen *CTT Haber*'e başarılar diliyorum. Böylece bize de Gazete Sözcü'ye ilaveten, sesimizi duyuracak bir kanal çıkmış olur” ifadesini kullandı.¹⁸⁷

26 Ağustos 2019

• Mardin'deki kayyum protestolarını izlerken gözaltına alınan *Mezopotamya Ajansı* muhabirleri Ahmet Kanbal ve Mehmet Şah Oruç ile *Jinnews* muhabiri Rojda Aydın ile gazeteciler Nurcan Yalçın ve Halime Parlak serbest bırakıldı. Gazeteciler, Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne kayyum atanması üzerine kentte yapılan protestolar sırasında gözaltına alınmıştı.¹⁸⁸

¹⁸⁶ <https://www.birgun.net/haber/yazar-aysegul-tozeren-serbest-birakildi-265969>

¹⁸⁷ <https://twitter.com/ugurdundarsozcu/status/1164930780566626309>

¹⁸⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/08/26/bes-gazeteci-serbest-birakildi/>

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı	ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği	ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
AB: Avrupa Birliği	ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi	PDY: Paralel Devlet Yapılanması
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği	ETHA: Etkin Haber Ajansı	PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu	FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü	PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
AELJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)	FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu	PM: Parti Meclisi
AFP: Agence France Presse	FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)	PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
AGIT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı	GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)	PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)	HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi	PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi	HDK: Halkların Demokratik Kongresi	RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	HDP: Halkların Demokratik Partisi	RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)	HKP: Halkın Kurtuluş Partisi	SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi	HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)	SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
ANF: Fırat Haber Ajansı	HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
AP ajansı: Associated Press	IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)	SP: Saadet Partisi
AP: Avrupa Parlamentosu	ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)	STK: Sivil Toplum Kuruluşu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği	İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti	TAZ: Die Tageszeitung
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon	İHA: İhlas Haber Ajansı	TBB: Türk Tabipleri Birliği
AÜ: Ankara Üniversitesi	İHD: İnsan Hakları Derneği	TBB: Türkiye Barolar Birliği
AYM: Anayasa Mahkemesi	İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı	TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
BBC: British Broadcasting Corporation	İTUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)	TDK: Türk Dil Kurumu
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi	İPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)	TEM: Terörle Mücadele
BİA: Bağımsız İletişim Ağı	İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti	TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
BIK: Basın İlan Kurumu	İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi	TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
BM: Birleşmiş Milletler	İŞİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi	TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası	IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)	TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi	KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği	TKH: Türkiye Komünist Hareketi
BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	KCK: Koma Cıvaken Kurdistan (Kürdistan Topluluklar Birliği)	TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu	TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği	KHK: Kanun Hükümünde Karamame	TİP: Türkiye İşçi Partisi
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi	KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	TJA: Tevera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği	KRT: Kültür TV	TKP: Türkiye Komünist Partisi
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)	KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği	TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)	LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex	TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği	MA: Mezopotamya Ajansı	TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği	MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği	TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi	MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu	TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve Şam	MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği	TUGADER: Tuzla Gazeteciler Derneği
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu	MEB: Milli Eğitim Bakanlığı	TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)	MGK: Milli Güvenlik Kurulu	TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi	MHP: Milliyetçi Hareket Partisi	TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
DİHA: Dicle Haber Ajansı	MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı	TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu	NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)	UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)	NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)	UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği	ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi	UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
DW: Deutsche Welle	OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)	USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)	ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti	VP: Vatan Partisi
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)	ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnişiyatifi	VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)	OHAL: Olağanüstü Hal	YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
EJ: European Journalists Association	ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi	YSK: Yüksek Seçim Kurulu
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği	ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu	YÖK: Yükseköğretim Kurulu
EMEP: Emek Partisi	ÖİB: Özgürlük için Basın	YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)
EMO: Elektrik Mühendisleri Odası		